

Hidrogénüzemű autóbusz Marosvásárhelyen

Egyelőre csak mutatóba

Fotó: a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal sajtóirodája

Bemutató céljából Marosvásárhelyre érkezett egy lengyel gyártmányú hidrogénüzemű autóbusz, amely alternatívát kínálhat a környezetkímélő tömegközlekedésre. Ugyanis a Solaris cég által előállított típus nem bocsát ki szennyező anyagokat, csupán víz távozik a kipufogójából. A Solaris cég állítja elő azokat az elektromos buszokat is, amelyeket jövőben helyeznek üzembe a városban. Arról, hogy mikor közlekednek majd ilyen buszok Marosvásárhely utcáin, Portik Vilmos alpolgármestert kérdeztük, aki kedden szemrevételezte a járművet.

A lengyel Solaris cég ismertetője szerint a háromajtós városi autóbusz alig különbözik hagyományos társaitól. A 12 méter hosszú jármű befogadóképessége is megfelel a sztenderdeknek, hiszen egyszerre 87 utas utazhat rajta, 29-en foglalhatnak helyet. Fontos különbség a dízelekkel szemben, hogy ez az autóbusz halkán és tisztán, környezetkímélően üzemel. Az autóbusz 60 kW-os összteljesítményű hidrogéncellákkal rendelkezik, amelyekbe a működéshez szükséges hidrogén 350 atmoszféra nyomáson érkezik a busz tetején található öt darab, ultrakönnyű hidrogéntartályból. A tartályokat olyan biztonsági szelepekkel szerelték fel, amelyek magas hőmérséklet esetén megakadályozzák a hidrogén kiáramlását, így egy esetleges balesetnél minimálisra csökkenthető a robbanásveszély.

Mezey Sarolta

(Folytatás a 2. oldalon)

Ne feledje
IDEJÉBEN
megújítani előfizetését!
Ha előfizet,
BIZTOSAN
kézhez kapja
FÉLÁRON!
Telefon:
0742-828-647

Leégett a Transilvania kereskedelmi központ

Október 26-án, kedden 16 óra után tűz ütött ki a marosvásárhelyi Raktár utcai Transilvania nagybani lerakat csarnokában. Annak ellenére, hogy az értesítés után néhány perccel nagy erővel a helyszínre siettek a tűzoltók, az épület porig égett, benne több mint 60 kereskedő vegyes árujával.

4.

Az emlékezés fénye világítja be a temetőkereteket

Az őszi közeledtével nemcsak az egész évi munkánk gyümölcseért vagyunk hálásak, hanem eljön az a pillanat is, amikor elhunyt szeretteinkre gondolunk, és rájuk emlékezünk.

5.

Régi patikák hangulatában

Különleges helyszínen tartották 55 éves találkozójukat október 10-én a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Intézet 1966-ban végzett gyógyszerészei. A Segesvár főterén álló 350 éves Rosenthal-házban volt kollégájuk, Veress László főgyógyász orvos nosztalgiaét-éberesztő patikatörténeti kiállítást rendezett be.

6.

MINŐSÉGI OLASZ LENCSEK
25% KEDVEZMÉNNYEL

OPTICA OPTOFARM

AZ AJÁNLAT ÉRVÉNYES A DIOPTRIÁS ÉS DIOPTRIA NÉLKÜLI, ANTIREFLEXES ÉS KARCVÉDŐ RÉTEGGEL BEVONT LENCSEKRE EGYARÁNT.

Az akció október 31-ig vagy a készlet erejéig érvényes
www.optofarm.ro

Aktuális
Találékonyság

Antalfi Imola

Egy, a szucsávai ortodox érsekséghez tartozó magánóvoda igen csak találékony módon játszotta ki a kormány által legutóbb hozott korlátozó intézkedéseket: a szóban forgó oktatási intézet közölte a szülőkkel, hogy csemetéiket vihetik óvodába, mivel az intézetet működtető alapítványi játszóteri tevékenységeket is engedélyeztetett. A játszóteri foglalkozásokra nem vonatkozik a szünetidőt elrendelő jogszabály, csupán az a korlátozó rendelet, miszerint 30 százalékos kapacitással működhet. Amikor kiderült a „kiskapuzás”, az igazgatótanács egyik tagja azt állította, hogy a kormány gyorsan meghozott intézkedései, a határozatok összevisszasága miatt döntöttek a fenti módon. A szülők ugyanis olyan rövid idő alatt nem volt ahogy megoldják gyermekeik otthoni felügyeletét.

Valóban, az egyik napról a másikra születő kormányrendeletek felborítják a – főként kisgyermekes – családok életét, hiszen a szülőknek dolgozniuk kell, és nem mindenki tud egy nap alatt felvigyázót találni a gyermeke mellé. Ha ráadásul „szotyogatják” a rendeleteket, mert „kifelejtik” a bejelentett intézkedéseket, még rosszabb. Ez történt ugyanis: a magán tanintézetek valahogy kimaradtak a kényszerzünetidővel kapcsolatos, a Hivatalos Közlönyben megjelent rendeletről, akárcsak a nagy bevásárlóközpontokba (mallokba, plázákba stb.) való belépéshez kötelezően felmutatandó zöldigazolványra vonatkozó előírás. Szegény Raed Arafat államtitkár vajon mit gondolhat, amikor a médiának kimerítően nyilatkozik

(Folytatás a 3. oldalon)

OKTÓBER

28., csütörtök

A Nap kel
7 óra 57 perckor,
lenyugszik
18 óra 14 perckor.
Az év 301. napja,
hátravan 64 nap.

IDŐJÁRÁS

Töbnyire napos

Hőmérséklet:
max. 14 °C
min. -1 °C

Isten éltesse!

Ma SIMON,
holnap NÁRCISZ napja.

NÁRCISZ: a Nárcisszusz férfinév női párja. Nem a virágnévből, hanem egy saját szépségébe beleszerelmesedő ifjú görög pásztor, Narkisszosz nevéből vált ismertté.

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2021. október 27.

1 EUR	4,9486
1 USD	4,2693
100 HUF	1,3549
1 g ARANY	245,2878

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népszerű szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 57-es iroda. Borbély Ernő, naponta 9-14 óra között, szombat – vasárnap zárva.
Tel. 0742-828-647

Megyei hírek

Újabb félezer fertőzött a megyében

A prefektúra szerda déli jelentése szerint az utóbbi 24 órában ötszáz új koronavírusos fertőzést igazoltak a megyében. A tegnapi déli adatok szerint a Maros megyei kórházakban 453 igazoltan koronavírusos páciens ápoltak, és 23 személy volt beutalva fertőzés gyanújával. Az utóbbi 24 órában 513 PCR-tesztet és 2283 antigéngyors-tesztet végeztek meg, és több mint 3600 fertőzött személy tartózkodott otthoni elkülönítésben.

Mobil oltóközpont a város lakónegyedeiben

A Maros Megyei Prefektúra, a Maros Megyei Mentőszolgálat, valamint a Közegészségügyi Igazgatóság közös kezdeményezésére a héten, valamint jövő héten mobil oltóközpontot állítanak fel Marosvásárhely lakótelepein: ma, csütörtökön 12–16 óra között a Pandurok úton a Kék park melletti parkolóban, az E.ON gázvállalat épülete mellett várják az oltakozókat. Pénteken, október 29-én az Egyesülés negyedben, a Palas üzlet parkolójában 12–16 óra között, 31-én, vasárnap 10.30–13 óra között pedig a Tudor negyedben, a Fortunánál lévő katedrális előtt lehet igényelni a vakcinát. A mobil oltóközpontban a Johnson&Johnson egy dózisú oltóanyagot kaphatják meg az oltakozni vágyók, és nem szükséges előjegyzés, csupán a személyazonossági igazolvány. A jövő héten a többi lakótelepen folytatódik az oltás, a pontos helyszíneket, időpontokat a napokban közlik majd a hatóságok.

A maroszentgyörgyi oltóközpont forgalma is megnőtt

Szombaton 198, hétfőn, október 25-én pedig 200 személyt oltottak be a maroszentgyörgyi oltóközpontban, ami több mint kétszerese az idén tavasszal naponta beadott oltásoknak – közölte közösségi oldalán Sófalvi Szabolcs, a község polgármestere. A maroszentgyörgyi Malomrét utca 27. szám alatti oltóközpontban előjegyzés nélkül is fogadják azokat, akik igénylik a koronavírus elleni védőoltást hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton 8–20 óra között. A központ telefonszáma: 0754-083-258.

December 5-ig tekinthető meg a vándorkiállítás

December 5-ig, keddtől péntekig, naponta 9–16 óra között, hétvégén 9–13 óra között tekinthető meg a Maros Megyei Múzeum várbeli épületében a nemrég megnyitott Ideje az építésnek című vándorkiállítás. A Teleki László Alapítvány tárlata erdélyi műemlékek restaurálási folyamatait mutatja be, az épületekről készült művészi fotók és ismeretterjesztő leírások mellett több eredeti tárgy, kordokumentum, műtárgymásolat, hang- és filmfelvétel is segíti, hogy a látogatók az érdeklődők és a hozzáértők számára egyaránt emlékeztetéseket legyenek. A bemutató mindezeket túl számos interaktív elemet is tartalmaz, így a látogatók maguk is megtapasztalhatják a restaurátori munka nehézségeit és szépségeit. A tárlat a kolozsvári és marosvásárhelyi helyszín után továbbindul erdélyi körútján.

Hírszerkesztő: Menyhárt Borbála

Egyelőre csak mutatóba

(Folytatás az 1. oldalról)

A hidrogén üzemanyagként történő használata számtalan előnnyel jár. Nagy a sűrűsége és kis tömege, ezért az új hidrogéncellás autóbusszoknak nagyobb a hatótávolsága a legtöbb, jelenleg piacon kapható elektromos városi busznál. Az új hidrogéncellás Solaris busz 350 kilométert tud megtenni egy feltöltéssel.

Portik Vilmos alpolgármester, akinek hatásköre a városi tömegközlekedés koordinálása és átszervezése, elmondta: – Nem tartom valószínűnek, hogy az elkövetkező években Marosvásárhely meg tudná engedni magának a hidrogénüzemeltetésű autóbusszokat. A gépjárművek hidrogénüzemeltetése egyelőre gyermekcipőben jár, de rohamosan fejlődő technológia. Négy-öt év múlva számíthatunk ennek a térhódítására. Egyelőre Marosvásárhely számára sem a beszerzési ára, sem a fenntartási költségei saját forrásból nem hozzáférhetőek. Abban az esetben, ha lehetőség nyílik uniós forrásokat szerezni a buszok beszerzésére, illetve az illetékes igazgatóságok és a tömegközlekedési vállalat szakemberei számításai szerint kifizetődőnek tűnik az ilyen busz üzemeltetése, pályázatot nyújthatunk be. Hamis lenne részünkről azzal hitegetni a marosvásárhelyieket, hogy itt 2-3 éven belül ilyen típusú autóbusszok fognak közlekedni a város utcáin. Azt gondolom, hogy ebben a fázisban, hogyha sikerül minden egyes pályázatot – elektromos és hibrid autóbusszok beszerzését – véglegesíteni 2023 végéig,

akkor ez öröndetes számunkra. Ahhoz, hogy hidrogén-meghajtású buszok közlekedjenek a városban, el kell telnie néhány évnek – fogalmazott az alpolgármester.

Egy hidrogénüzemeltetésű autóbussz jelentősen drágább, mint egy dízelmeghajtású, körülbelül 400-500 ezer euróra tehető. A buszok üzemanyagköltsége pedig a dízelautóbusszok üzemeltetésének többszörösét jelenti. Nem beszélve arról, hogy a töltőállomásokat is fel kell szerelni.

Feléledt a sportélet Nyárádmagyaróson

Sokáig kihasználatlanul állt a Nyárádmagyarós és Torboszló határában levő labdarúgópálya korszerű öltözője. Már a tető is helyenként megromlódott. Nemrég azonban a helyi önkormányzat „életet lehelt” a létesít-

Fotó: Nagy Tibor

ménybe, ugyanis létrehozta egy labdarúgócsapatot, amellyel még a vírusjárvány előtt beneveztek a megyei bajnokságba (IV. liga). A csapatot 3000 lejtel támogatta a helyi tanács, míg a megyei tanács pályázat útján 2000 lejtel adott, ebből felszerelést, mezeket vásároltak a Bekecs sportegyesületnek, amelynek jelenleg közel 50 tagja van. A mérkőzésekre több mint százán is kivonulnak, így van igény mind a játékosok, mind a nézők részéről a sportág fenntartására. Kacsó Lajos polgármester azt ígérte, ezért is amellyel kardoskodik majd, hogy minden évben szorítsanak ki annyi pénzt a költségvetésből, amiből fenn tudják tartani a sportéletet a községben. (v.g.y.)

Online lesz követhető a Bernády Napok több programjára

Idén október 28–30. között kerül sor a Bernády Napokra. A rendezvény keretében 28-án, csütörtökön átadják a Bernády-émlékplakettet az ünnepélyes megnyitón, amelyre a Bernády Ház földszinti kiállítótermében kerül sor. Ekkor tartják Xantus Géza csikszerepai festőművész *Fénykereső* című kiállításának a megnyitóját és albumbemutatóját. Felép Kardos Margit brácsaművész. Október 29-én délelőtt 10 órától megkoszorúzzák dr. Bernády György sírját a református temetőben, 10.15-kor az egykori polgármester köztéri szobránál koszorúznak, majd 11.30-tól kezdődik a Bernády Napok keretében meghirdetett diákvetélkedő nyerteseinek a díjazása. A Bernády Napok idején kiadásának a gálaestjére szintén pénteken, 18 órától kerül sor, a járványhelyzet miatt közönség nélkül. A gálaesten opera- és operettáriákat énekel György Levente basszbariton, zongorán játszik ifj. Csiky Boldizsár. Az előadás utólag az Erdélyi Magyar Televízióban lesz megtekinthető, a közvetítés időpontját a szervezők internetes felületein közlik. A rendezvény utolsó napján, október 30-án, szombaton 10.30-tól a Bernády Ház tetőtéri galériájában Harag György-émlékiállításra és könyvbemutatóra kerül sor. A csütörtöki és szombati kiállítás megnyitóját, illetve a pénteki díjazást online közvetítik az alapítvány Facebook-oldalán. Személyes részvétel esetén a helyek száma korlátozott, és kizárólag azok vehetnek részt, akik megkapták a koronavírus elleni oltást, vagy átestek a betegségen legalább 15, de nem több mint 180 napja. Ezt hivatalos dokumentummal, az Európai Unió digitális igazolványának bemutatásával kell igazolniuk. A rendezvények teljes időtartama alatt kötelező a maszk viselése.

Új intézkedések a Mircea Birău fedett uszodában

A járványhelyzet miatt új szabályok vannak érvényben a marosvásárhelyi Mircea Birău uszodában – közölte szerdán a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal. Ezek értelmében a következő programmal fogadják az úszni vágyókat: keddtől péntekig reggel 6 és 8, délután pedig 18 és 19.30 órától lehet belépni az uszodába, szombat – vasárnap pedig 6, 8, 10, 12, 14, 16, 18 és 19.30 órától lehet belépni. Egy turnus 1 óra és 15 percet tart, 15 perc alatt kell elhagyni a medencét, 30 perc pedig a fertőt-

lítésre fenntartott idő. A fedett uszoda mindennap 21 órakor bezár, továbbá egy turnusban egyidejűleg legfeljebb 24-en tartózkodhatnak bent, ami a maximális befogadóképesség 30 százalékát jelenti. Azok léphetnek be a létesítménybe, akik be vannak oltva koronavírus ellen, és akik esetében eltelt tíz nap a teljes oltás felvétele után, továbbá azok is, akik bizonyítottan átestek a fertőzésen legalább 15, de nem több mint 180 napja. Az uszoda területén, egészen a medencéig a védőmaszk viselése kötelező.

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Katalin, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁMMENEDZSER:** Borbély Ernő – e-mail: reklam@e-nepujasg.ro, tel. 0742-828-647.
REKLÁM-LAPTERJESZTÉS: Madaras Éva Adrienn, tel/fax: 00-40-(0)265-268-854. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujasg.ro **E-mail:** nepujasg@e-nepujasg.ro
Telefon: titkárság: 0265/266-780 és tel/fax: 0265/266-270, közönségszolgálat: 0365/410-440, 0265/266-780. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben, tel.: 0742-828-647.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9-15 óra, péntek: 9-14 óra között, szombat vasárnap: zárva.

642357800069
ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Döntött a parlament: az állam kompenzálja és befagyasztja az energiaárakat

„Már júliusban azt mondtuk, hogy meg kell védenünk a fogyasztókat az elszabaduló energiaáraktól, erre pedig a legjobb megoldás ezek befagyasztása és kompenzálása. Miközben mások a kibúvókat keresték, az RMDSZ a megoldásokkal foglalkozott, és mindvégig kitarított a javaslatok mellett, amelyek átmentek a parlamenten is” – hangsúlyozta Kelemen Hunor azt követően, hogy a képviselőház plénuma döntéshozó fórumként szavazott arról a törvényről, amely rendezi az elszabaduló energiaárak ügyét 2021. november elseje és 2022. március 31. között.

A szövetségi elnök rámutatott: ma végre olyan döntés született, amely nem a kifogásokról, hanem az emberek megsegítéséről szól. Ugyanakkor a kis- és középvállalkozók támogatásáról is, amely szintén az RMDSZ javaslata volt a törvénytervezetben. „Nem szabad hagynunk azt sem, hogy valamelyik vállalkozást az elszabaduló energiaárak miatt be kelljen zárni” – tette hozzá.

Bende Sándor, a képviselőház ipari szakbizottságának elnöke, Hargita megyei parlamenti képviselő a törvény részleteiről beszélt. Elmondta: „a befagyasztott energiaárak azt jelentik, hogy a törvényben leszögeztük a villanyáram és a földgáz egységértékét. Így a szolgáltatók nem adhatják 1 lej/kWh-nál drágábban az elektromos áramot, valamint az 1000 kWh a földgáz esetében nem haladhatja meg a 250 lejt ebben az 5 hónapban. Továbbá bevezettünk egy átlagértéket a fo-

gyasztásra is, amely sokkal nagyobb, mint egy 3-4 szobás lakás fogyasztása. Így amennyiben a villanyáram-fogyasztás az 5 hónap alatt nem haladja meg a 1650 kWh-t egy-egy háztartásban, és a földgáz esetében a 1100 köbmétert, akkor további kompenzációkban részesülnek a fogyasztók. A villanyáramnál 0,29 lej kilowattontként, valamint a földgáznak 33%-kal csökken a kWh-értéke. Például ha egy 3 szobás lakás 150 kWh-t fogyaszt egy hónapban, a villanyzámlájának az értéke 150 lej, ebből levonjuk a 0,29 lej kompenzálást kilowattontként, amely 43,5 lejjel csökkenti a számlát. Így az 106,5 lej lesz. A földgáz esetében, szintén egy 3-4 szobás lakásnál, a havonta elhasznált 1,59 MWh (150 köbméter) kompenzációval 207,5 lej/MWh egységár alapján fizet a fogyasztó. Így 329,25 lej értékű lesz a számla, amely a törvény hiányában akár 500-600 lejre is rúgna”.

Az ipari bizottság elnöke hangsúlyozta, hogy a háztartási fogyasztókat nem terheli semmilyen további intézkedés, a számlák már a kompenzált értékeket fogják tartalmazni.

Bende Sándor továbbá elmondta, hogy a kis- és középvállalkozások megsegítését is törvénybe foglalták, ennek értelmében az elektromos energia héáját 19%-ról 5%-ra csökkentették, és nem kell befizetniük a zöldkártya- és a magashatású kogenerációs illetéket sem. A földgáz esetében is hasonlóan jártak el, szintén 5 százalékra csökkent a héa, és további illetékek befizetése alól is mentesítették ezeket a vállalkozásokat. (RMDSZ-tájékoztató)

A cél a nyájimmunitás elérése

A hatóságok célkitűzése az, hogy az év végéig Románia elérje a koronavírus elleni nyájimmunitást, vagyis a felnőtt lakosság átoltottsága meghaladja a 70 százalékot – mutatott rá keddi sajtóértekezletén Valeriu Gheorghijă katonatorvos, az oltáskampány koordinátora.

Az oltásparancsnok elmondta: eddig a teljes lakosság 33 százaléka, a beoltottak (12 év feletti) lakosság csaknem 39 százaléka, illetve a 18 év feletti lakosság több mint 41 százaléka kapott a korona-

vírus elleni oltásból legalább egy adagot. Ezzel az átoltottsággal Románia csak Bulgáriát előzi meg az Európai Unióban.

Regionális szinten továbbra is Bukarestben a legmagasabb, csaknem 60 százalékos az átoltottság, Kolozs megyében pedig 52 százalékos, míg Suceava megyében a legalacsonyabb, 24 százalékos.

Gheorghijă arra alapozta a lemaradás gyors behozásával kapcsolatos derűlátását, hogy az utóbbi héten – amióta az államfő bejelentette, hogy mindenütt kötelezővé válik a védettségi igazolvány használata – háromszorosára ugrott az

oltási hajlandóság, és immár ország-szerte hatalmas sorok várokoznak az oltópontok előtt, amelyek egész nyáron kongtak az ürességtől.

Kedden több mint 111 ezren jelentkeztek immunizációra. Az országban most először haladta meg a százezret az első adag vakcinával egy nap alatt beoltottak száma. Ha Románia tartani tudja az utolsó hét oltási ütemét, amikor átlagosan több mint 80 ezerrel emelkedett naponta a beoltottak száma, akkor két hónap alatt valóban elérheti az uniós beoltottsági átlagot és a nyájimmunitást. (MTI)

Ablakom, ablakod

Mári néném fia azt írja Skandinávia egyik legszékelyesebb kisvárosából, hogy ablakból mindennap tökéletesen látszik az északi fény. Mári néném Háromszéken él, a fia pedig olyan országban, ahol már három székelynél jóval több van. Ez nem mindig látszik az ablakból, és alig észrevehető az utcán, üzletekben, a hivatalokban. Mások más színben annál inkább.

Őcsém tizenhetedik emeleti lakásából könnyen kivehető a már régen trónfosztott óriás, az Empire State Building. Minden este más színű fényvel világítják meg, hogy meg ne unják a New York-iak. De azt hiszem, ezt már egyszer megírtam. Tudom, az ismétlés a tudás anyja, de felnőtt embernek az anyját szeretnie kell, támogatnia illő kötelesség. Vagyis legyünk bátran tudásközpontúak.

Párizsi nagybátyám ikszedik kerületi lakásából megpillantható az Eiffel-torony, ha jól kihajolsz a balkonnál tiszta időben. Ez a művelet 1982-ben nem jelentett problémát. Ma már annál inkább, ugyanis szédülök a magasban. A fal mellé húzódva osonok a pesti függőfolyosós bérházakban – ha ott volnék járványmentes időben, ja és a párizsi nagybátyám, különben filozófus, nyugalmazott egyetemi tanár, politológus, többszörös emigráns, élete végén már senkit sem ismert meg, és legalább húsz éve valamelyik Párizs környéki temetőben nyugszik. Nincs kitől megkérdezni, melyikben. Szívesen vinnék virágot a sírjára, mert 1982-ben pazar vendéglátónk volt. Egy könyvét maga Gáll Ernő fordította magyarra.

Pesti ismerőseim lakásából – hol időről időre menedéket nyertem – a szemközti bérház látszott a Falk Miksa utcában. Megnyugtatásul, közel a körúthoz, az V. kerületben. Szinte valamennyi pesti szállásonon világitóudvarokat (szakszóval: licht-

hof), átellenben ablakokat, boltokat, egyszer az Írók boltját az Andrássy úton, villamost, parkolókat, bérházakat és a nyitott ablakon át harsogó tévét tapasztaltam. A Ki mit tud ment. A Dunát soha, csak ha kiballagtam vagy átvillamosoztam Budára és vissza Lipóciába, amint Bächer Iván nevezte Újlipótvárost. Azaz volt egy kivétel, legutóbb 2020-ban a Danubius hotelben laktunk, az átépített, csodásan megvilágított volt Népstadion tövében. Ablakunkból

Csütörtöki kimenő
– Sebestyén Mihály rovata –

messze ellátni, a horizont alján megpillantható a Nyugati pályaudvar sintéri kijárója. (Nem kutyafogó – vágányok sokasága és a sinek mellett elkerített kültéri felburjánzó dzsumbuj.)

Vásárhelyi ablakaik sokkal változatosabb látványt mutattak. Az Ugron Gábor téren (rég nem így hívták már születésemkor) a volt Albina bankban berendezkedő Munkáspárt székházára, az onnan kirajzó újvilági építőkre, ifjúmunkásokra, gyülekező május elsejés felvonulóira eszméltem. Aztán egy másik ablakból a szomszéd bácsi távcsövének segítségével azt is lehetett látni, ha a folyó túlsópartján fekvő Szentannán valamely kiöltözött ledi selyemharisnyáján lefutott a szem, de ha közelebbre tekintettem, akkor látómezőmbé beúsztak a téglagyári barokkok, azok égése, szerencsétlen lakói, a Székely vértanúk oszlopának csúcsa, hallani lehetett a Sándor János-kút csobogását, a lombok között valamit kapunk a Vikendtelepből is.

Egy harmadik ablakból ráláttam kisfiam iskolájára, volt évharmad, amikor az osztályára is, szemtanúja lehettem annak, mit tesznek a tanulók és hogyan

a tanárok. Mellesleg ott tanított édesanyám is, de ő nyugdíjba ment, mielőtt odaköltöztünk volna. Negyedik emelet. Lift nincs. A hazai – remélem, azóta használaton kívül helyezett – építési szabályzat szerint csak az ettől párosan magasabb emeletes házaknak dukált, ha a lakók hajlandók voltak a saját zsebükből fedezni a felvonó beépítését. Ablakomból tehát nem láthattam édesanyám és édesapám nyugdíjba vonulását, az enyémet sem a családom. Nem volt különösen látványos, hál' istennek.

Jelenleg ablakomból – mint törzsolvasóim sejtetik – különböző díszcserejékre, vörösfenyőkre és juharfákra látok, és egy szilvafára. (Orgonánk halála mélyen megrázott. Komolyan.) Reggel fél hétkor a 144. számú ház negyedik emeletén kigyúl rendszerint a konyha neonfénye, onnan tudom, már fölkelhetek kávéfőzni. Követhetem nap nap után egy négyemeletesre felmagasított első generációs – ötvenes években épült – tömbház megújulását, és a szomszédos családi ház német álomtípusú átvedlését tökéletes pályagyeppelel, kőkerítéssel, kerti grillezésre csábító tűzhellyel, megcsontított diófával, két hatalmas sárga doggal (fajtaismeretből felmentve), álkúttal stb.

Persze, látom én a változást is. Míg a Florea-korszak két évtizedében az utcai lámpák hol égtek, hol feketén bölöngöztek, mint Arany János családi eperfái, addig a II. Soós-korszak első évében minden este vígan ontja fényét az összes világítótest. Ez ez én sarki fényem, amely évszaktól függetlenül bármikor látható.

Csupán egy dolog nem látható ablakomból: mikor és hol végződik a világ járványa. Hol ér véget a járványtagadók ostobasága. Egyelőre a Vörös Hadsereg és szovjet megszállás nélkül is bevörösödünk.

Ország – világ

14.950 új koronavírusos megbetegedés

A legutóbbi tájékoztatás óta 14.950 új koronavírusos megbetegedést igazoltak Romániában, 75.000 teszt eredményének feldolgozása nyomán – közölte szerdán a stratégiai kommunikációs törzs (GCS). Az új esetekkel 1.602.830-ra nőtt a járvány eleje óta diagnosztizált fertőzöttek száma. Közülük 7711-en újrafertőződtek, nekik az első megfertőződéstől számított 180. napot követően lett ismét pozitív a tesztjük. Ugyanakkor 1.358.530 személyt gyógyultnak nyilvánítottak. Az elmúlt 24 órában 512 koronavírusos diagnosztizált személy haláláról érkezett jelentés, ezek közül négy haláleset korábban következett be. A GCS szerint 265 férfiről és 247 nőről van szó, akiket kórházban kezeltek. Az 512 halálos áldozat közül 465-en nem voltak beoltva, ugyanakkor 464-nek volt valamilyen társbetegsége. (Agerpres)

Kiegészítenék a roncsautó-program költségvetését

Kiegészítenék a magánszemélyeknek szóló klasszikus roncsautóprogram idej költségvetését – jelentette be szerdán a Környezetvédelmi Alap (AFM), hozzátéve, a környezetvédelmi tárccal közösen dolgoznak az ehhez szükséges források azonosításán. A tájékoztatásban rámutatnak, a nagy keretűre való tekintettel idén már többször kiegészítették a program büdzsáját. Az eddig kiutalt 510 millió lejes keret kimerült, így újbóli kiegészítésre lenne szükség. Az intézmény adatai szerint a 2021-es program április 26-i elindítása óta 40.000 magánszemély jelentkezését jegyezték. Idén az eddigi 6500 lejről 7500 lejre nőtt a roncsautóprogram klasszikus változatában megszerezhető voucherek értéke. (Agerpres)

358 millió euró a kkv-k támogatására

Jóváhagyta az Európai Bizottság (EB) azt a 358 millió euró (1,772 milliárd lej) összegű programot, amellyel a koronavírus-járvány és a pandémia megfékezésére hozott korlátozó intézkedések által leginkább érintett kis- és közepes vállalkozásokat tervezi támogatni az állam. Az EB szerdai közleménye szerint a támogatást a termelőtevékenységekbe történő beruházáshoz kérhetik a cégek, és összege nem haladhatja meg az egymillió eurót kedvezményezettenként. A programban olyan kkv-k vehetnek részt, amelyek a járvány által leginkább sújtott ágazatokban, például a feldolgozóipar, az építőipar, a nagy- és kiskereskedelem, gépjárművek és motorkerékpárok javítása vagy a szállítás és a raktározás terén tevékenykednek. Azok a 2018. december 31-e előtt alapított cégek jogosultak a támogatásra, amelyeknek 2019-ben volt profitjuk. Becslések szerint 4000 vállalat részesülhet a támogatásból. A Bizottság megállapította, hogy a program összhangban van az állami támogatásokra vonatkozó ideiglenes uniós szabályokkal, ezért nincs akadály a jóváhagyásának – olvasható a közleményben. (Agerpres)

Gondok lehetnek bérek kifizetésével

Költségvetés-kiegészítés nélkül decemberben gondok lehetnek a tanügyi személyzet béreinek kifizetésével – jelentette ki kedd este Sorin Cîmpeanu. Az oktatási miniszter emlékeztetett arra, hogy költségvetés-kiegészítést csak sürgősségi rendelettel lehet végrehajtani, de ezt csak a teljes jogkörű kormány teheti meg. A tárcavezető elmondta, a minisztériumnak a második fél évben a tervezettnél nagyobb költségei voltak, ezért kerülhet veszélybe decemberben a pedagógusbérek kifizetése. (Agerpres)

Találékonyság

(Folytatás az I. oldalról)

a megszorításokról, és másnap ezek egy része nem köszön vissza a Hivatalos Közönlönyben megjelent rendeletről?

A tegnap például azt, az ügyvivő kormány több minisztere által beterjesztett törvénytervezetet utasította el a szenátus, amely szerint a közalkalmazottak és a nagyobb magáncégek dolgozói csak uniós Covid-igazolvánnyal mehetnek be a munkahelyükre. A tervezet eredetileg csak az egészségügyi alkalmazottak számára tette volna kötelezővé a zöldigazolvánnyal, a szenátusi szakbizottságok javaslata alapján azonban az egész állami szektorra és minden olyan magántulajdonú irodaépületre kiterjesztették volna a rendelkezést, ahol több mint ötven ember tartózkodik. Az ügyben a képviselőház hoz végső döntést.

Valeriu Gheorghijă katonatorvos, az oltáskampány koordinátora szerint amióta az államfő bejelentette, hogy mindenütt kötelezővé válik a védettségi igazolvány használata, háromszorosára ugrott az oltási hajlandóság, a cél pedig az, hogy az év végéig az ország elérje a koronavírus elleni nyájimmunitást, vagyis a felnőtt lakosság átoltottsága meghaladja a 70 százalékot. Ez látszik veszélybe kerülni, ha a döntéshozók sorra, így vagy úgy, elkaszálják a kormányintézkedéseket.

Leégett a Transilvania kereskedelmi központ Nem volt tűzvédelmi engedélye

Október 26-án, kedden 16 óra után tűz ütött ki a marosvásárhelyi Raktár utcai Transilvania nagybani lerakat csarnokában. Annak ellenére, hogy az értesítés után néhány perccel nagy erővel a helyszínre siettek a tűzoltók, az épület porig égett, benne több mint 60 kereskedő vegyes árujával. A tűz keletkezéséről, az oltásról, illetve a következményekről tartott szerdán sajtótájékoztatót a marosvásárhelyi Horea Katasztrófavédelmi Felügyelőség székhelyén Handrea Călin-Ioan ezredes, főfelügyelő és helyettese, Buhăianu Cristian-Mihai ezredes.

Fotó: Dorina Matij

Vajda György

Az offenzív oltástól a defenzív taktikáig

A sajtótájékoztatón a katasztrófavédelmi felügyelőség parancsnokai elmondták, hogy a tűz 16.19 órakor keletkezett. A tűzoltókat a 112-es hívószámon értesítették 16.22 órakor, akik mondhatni azonnal, 16.25-kor a helyszínre érkeztek három vízagyúval (ebből egy porhaboltós), két létrás gépkocsival, a feszítővágó járművel és két rohammentővel. Amikor kiértek, az épület mintegy 300 négyzetméteres felülete égett. Három, slagoltóval ellátott csapat behatolt a két oldalsó bejáraton az épületbe, és megkezdte az oltást, azonban a raktárban tárolt igen gyúlékony anyagok (készuha, műanyag, papír, élelmiszer, spray-k stb.) miatt a tűz rohamosan terjedt. Amikor elkezdtek az oltást, a mennyezetet mért hőmérséklet 200 Celsius-fok volt, aztán emelkedni kezdett 300 fok fölé. Ahogy fokozatosan meggyúltak a különböző anyagok, mind sűrűbb lett a füst, a tűzoltók nem láttak semmit, védőruhában, oxigénálarccal dolgoztak, végül hőkamerát használtak, hogy azonosítsák a gócpontokat. A helyzetet rontotta, hogy festékeket, alkoholt és egyéb veszélyes anyagokat is tároltak ott, volt amit két méter magas halmokban, ami a lángot a plafonig nyomta.

Buhăianu Cristian kifejette, 350 Celsius-fokon mind a betonfödém, mind a tartóoszlopok betonvasa kiterjed, emiatt lepattogzott a vakolat és a fal. Ez jelzés lehet arra, hogy a szerkezet összedől. Ennek köszönhetően sikerült megmenekülniük a mentőknek, ugyanis amikor ezt észrevették, a tűzoltókat kirendelték a csarnokból, és kintől öntözték az épületet. Jól döntöttek, mert nem sokkal ezután a tetőzet egy része beomlott, az oldalfalak kidőlték. Emberáldozat nem volt. Egyetlen kollégájuk sérült meg, akinek meg-

rándult a bokája, ugyanis a sötétben egy aknába lépett. Ot azonnal a sürgősségre szállították, ott elláták, most otthonában gyógyul.

A defenzív taktika részeként biztosították, hogy a tűz ne terjedjen át a szomszédos épületekre. A raktár közelében nincsenek lakóházak, de fennállt a veszély, hogy akár a vegyi anyagokat is forgalmazó Dafcochimba vagy tanfelszerelést és papírát tároló szomszédos raktárba is belekapnak a lángok. A helyszínre siető árusok közül volt, aki azzal vádolta a tűzoltókat, hogy hagyják leégni az épületet, és kárba menni a javaikat. Ezzel szemben Handrea Călin-Ioan parancsnok megerősítette, számukra fontos az anyagi javak mentése, de mindezekelőtt az emberek biztonsága, így ki kellett vonni a mentőket a csarnokból. Újságírói kérdésre kifejtették, nem értesítették az esetről a lakosokat a RO-ALERT-en keresztül, mert – bár óriási füstfelhő hagyta el az épületet – nem jelentett veszélyt a lakosságra. Felvették a kapcsolatot a környezetvédelmi ügynökséggel, ahol közölték, 23 óra körül a légszennyezés rövid időre túllépte a megengedett értéket, de tekintettel arra, hogy ez nem tartott sokáig, a légáramlatok pedig nem veszélyeztették a környéken lakókat, és a lakások többségében a hideg miatt csukva voltak az ablakok, nem kellett intézkedni.

A tűzoltás egyik nehézsége az volt, hogy míg sikerült egy-egy gócponton eloltani a tüzet, több helyen a nagy forróság miatt újra lángra kaptak a tárolt anyagok. Folyamatosan meg kellett oldani a vízellátást, a vízagyúkat fogyasztását a közeli kültéri vízcsapokból, valamint a többször forduló tartálykocsikkal biztosították. Az Aquaserv Rt. ez idő alatt megnövelte a fővezetékben a víznyomást, az Azomuș Rt. pedig a tűzoltók rendelkezésére bocsátotta a saját gyártelepén levő tűzoltócsapokat. A

tűzoltásban segédkeztek a marosvásárhelyi, nagysármási, szászrégeni és nyárádszeredai alakulatok is. Az általuk fedetlenül hagyott területeket Kolozs (egy autó), Szeben (egy), Fehér (egy) és Beszterce-Naszód (két gépkocsival) megyei tűzoltók fedték le. Az utóbbi megyéből az egyik egységet az éjjel egy Nagysármás közelében felgyűlt mikrobuszhoz mozgósították.

Szerdán délben még dolgoztak a tűzoltók a raktár felületén fel-feltörő lángok eloltásán. Az akcióban több mint 100 tűzoltó, csendőr, rendőr, helyi rendőr, kilenc tűzoltóautó, két létrás autó, két mentő és egy feszítővágó jármű, öt terepjáró (ezeket szállították a helyszínre a váltást) és a parancsnoki jármű vett részt.

A feltételezett ok és joghézag

A tűz miatt a 6000 négyzetméteres csarnokból 4000 négyzetméter porrá égett. 66 kereskedő mintegy 200 raktárhelyiséget bérelt ott, ahol jelenleg felbecsülhetetlen mennyiségű és értékű árut tartott, ami elégett. A kereskedők helyszíni nyilatkozata szerint többnek a raktározási, pénzügyi-könyvelői okiratai, sőt sokuknak a pénze is hamuvá lett. Buhăianu Cristian szerint a tűz feltételezett okaként három lehetőséget vizsgálnak. Számításba kell venni az elektromos fűtőtesteket, melegítőket, a villanyhálózat meghibásodását, hiszen mindegyik raktárrészben volt világítást, konnektor, illetve a cigarettázást is – az utóbbiért már büntették meg az alkalmazottakat, hogy a meg nem engedett helyen dohányoztak.

A Népiújság arra volt kíváncsi, hogy volt-e a csarnoknak tűzvédelmi engedélye. A kérdésre Handrea Călin-Ioan parancsnok a következőket válaszolta.

– Tekintettel arra, hogy a csarnok 1990 előtt kereskedelmi lerakatként működött, majd a rendszerváltás után néhány évig is, illetve 1997-től

kiskereskedelemmel is foglalkoztak, mivel nem változtatta meg rendeltetését, nem volt engedélye, mert annak idején nem kellett engedélyeztetni (tűzvédelmi szempontok szerint). Hasonló a helyzet az iskolaépületekkel is. Van olyan iskola, ahol egyazon udvaron két épületben zajlik az oktatás. Ha az egyiket az 1970-es években építették, annak idején nem kérték a tűzvédelmi szabályok betartását, csupán néhány aspektust kellett figyelembe venni a tervezőnek. Utólag változtak a szabályok. Ha most húznak fel egy iskolaépületet, ezt már a 2021-ben érvényes előírások – a most megkövetelt tűzvédelmi szabályok – szerint kell felépíteni.

Arra a kérdésünkre, hogy miért nem lehet bezárni az olyan régi épületeket, amelyekre nem lehet alkalmazni a mostani tűzvédelmi szabályokat, a parancsnok azt válaszolta, hogy ez esetben a tevékenységek felfüggesztését szabályozó kormányrendelet a vendéglők, diszkók, klubok esetében alkalmazható (sz.m.: a szigorítás a Colectiv tüzesete után jelent meg), a raktárakra ez nem vonatkozik. Majd hozzáfűzte, más jogi lehetőség nem áll az intézményük rendelkezésére, mivel a raktározást nem tekintik veszélyes tevékenységnek. Ennek ellenére a tűzvédelmi szabályok betartásának elmulasztása miatti felelősség az épület adminisztrátorát vagy tulajdonosát terheli. A Transilvania raktár esetében meg kell vizsgálni, milyen szerződést kötöttek a tulajdonosok a helyiségek bérlőivel, lehet, hogy ezt áthárították a bérlőre. De az épületet így sem kellett engedélyeztetni tűzvédelmi szempontból (nu se impunea autorizarea din punct de vedere PSI). Nem voltak kötelesek tűzoltópalackokat, csapokat elhelyezni az épületben, csak kint, és ezek működtek is.

A tűzoltók szerint a rendőrség büntetőeljárást kezdeményez. A nyomozás során egy vegyes bizottság elemzi majd a bérleti szerződéseket, illetve a belső térfelügyelő kamerák felvételeit, ezek alapján keresik meg a tűz keletkezésének gócpontját. Ezt a helyszínen újra elemzik, és természetesen kihallgatják a szemtanúkat is. A parancsnok elmondta, a helyszínre érkező kollégái beszéltek azzal a személlyel, aki utójára hagyta el az épületet, és aki elmondta, hogy kikapcsolta a csarnok áramellátását. Arra a kérdésre, hogy a tűzvédelmi szempontból veszélyes anyagok tárolására kellett volna-e engedély, a parancsnok azt válaszolta, tudomásuk szerint nem tároltak ilyeneket, bár voltak gázpalackok, alkoholtartalmú folyadékok, tárolóedények, gyújtók újratöltésére használt, folyékony gázzal töltött kisebb palackok, de „nem hiszik, hogy valaki annyira felelőtlen volt, hogy ilyen helyen butéliákat raktározzon”.

A tűzoltók szerint az utóbbi időben ez volt az egyik legnehezebb

bevetés. Bár nagy az anyagi kár, nem volt különösebb sérülés és emberáldozat. Valószínű, hogy ennek kapcsán országos szinten is ellenőrzéseket tartanak majd a hasonló raktárhelyiségekben, a bevetés módját pedig elemzik, és talán példaként más megyebeli kollégáik számára is felhozzák majd. Handrea ezredes sajnálatát fejezte ki azon 66 vállalkozónak, akiknek tönkrement az üzlete, és hozzátette, azon lesznek, hogy minél előbb összeálljon az a jegyzőkönyv, aminek alapján igazolhatják, hogy a tűz martalékvá vált a raktáron levő árukészlet, bár tudomása szerint nem sokuknak volt biztosítása.

Több rendellenesség

Megkeresésünkre az egyik kereskedő, aki több mint húsz éve forgalmaz termékeket a Transilvania raktárból, elmondta, hogy évek óta jelezték a főbérlőnek az áldatlan állapotokat. Kérték, hogy cseréljék ki a villanyvezetékét, amit ilyenkor télen kénytelenek leterhelni, ugyanis a csarnokban nincs fűtés. Mindig az volt a válasz, hogy „nincs pénz a hálózatfelújításra”. Nem találtak villanyeszköz-karbantartót. Állítólag az ő, aki utójára hagyta el az épületet, a biztosítéktáblán kikapcsolta az áramellátást, ekkor szikrázott az egyik huzal. A bérlők nagy többségének szeptember óta nem újították meg a bérleti szerződését. Azt rebesgették, hogy a raktár helyébe tömbházat építenek, és a főbérlőknek nem volt érdekük karbantartani a raktárt. A bérlők egy-egy helyiségért havonta több mint 2000 lej bérletet fizettek. A kereskedők azért nem tudtak biztosítást kötni termékeikre tűzvédelmi szempontból, mert az épületnek sem volt engedélye, így a biztosítók nem vállalták az áruért a jótállást. A bérlők többségének minden dokumentuma odalett, hiszen az eredeti raktározási papírokat az ellenőrök miatt a helyszínen kell tartani, tárolni. Sokuknak ez volt a cég székhelye. Nem tudják, hogy miként törlesztik a pénzügyről már lejelentett árukészlet után az áruforgalmi adót. Az egyetlen kiút a cégek felszámolása, a csődhelyzet bejelentése lesz. Ezt azonban csak a hatóságok által kibocsátott jegyzőkönyv alapján lehet elindítani. Sokan, akiknek ez volt az egyetlen megélhetésük, munkanélküliek lesznek, és a veszteséget nem tudják pótolni.

A Transilvania raktárhelyiség tulajdonosa az 1992-ben létesített Grosaliment Rt., amelynek egy-egy munkapontja van Marosvásárhelyen és Nagyváradon. Huszonnyolc évi tevékenység után 2020-ban a cég áruforgalma 1.280.666 lej volt, 120.289 lej nyereséggel zárta az évet, és 12 alkalmazottja volt. Része a Ioan és Viorel Micula testvérek által működtetett Transilvania General Import-Export (TGIE) cégnek, amely az European Drinks cégcsoport tagja.

Erről jut eszembe

Párizs megér egy tesztet. Többet is, ha úgy adódik. De igazi megoldás az oltási igazolvány, másik nevén a zöldkártya. Azzal lehet bemenni mindenhol. Nélküle az utcán maradunk. Ott se rossz, hiszen ott maszk nélkül, szabadon lélegezhetünk, de azért mégis. Számítalan érdekesség házon belül van, oda pedig kell a kártya. Franciáknak, külföldieknek egyaránt. És senki sem zúgolódik. Igaz, a vendéglátóhelyek könnyítések alá esnek, azokban nem kérnek álarcot. Azt a vendéglőkben, bárókban, kiskocsmákban, kávézóknak stb. legfennebb azok öltenek, akik nem szeretnék, ha felismernék őket. De kit ismernének fel a zsongó világ városban, aki nem celeb? Óriási a tömeg mindenütt. Párizs él, lélegzik, virágzik, és vidáman zajos.

Franciaország lakosságának nyolcvanhárom százaléka oltatta be magát a Covid ellen, és lehet, hogy mára ez a szám még nagyobb, indokolt az optimizmusa. A sok-sok turista, akik a franciákkal együtt szó szerint elárasztották az életteli metropolist a napfénytől ragyogó októberi napokon, ugyancsak védett lehet, ha van igazolvány, amit szigorúan ellenőriznek a belépéskor mindenhol. Más és más viszonylatban, de valamiképpen egyikbe is, másikba is önkéntelenül beleütköztünk. Utácsonkon, tereken, parkokban, múzeumokban, föld felett, föld alatt, vízen, levegőben, a közszállítá-

ban, látványos helyszíneken. A belvárosban, ami meglehetősen terjedelmes, mi ezt tapasztaltuk néhány nap alatt az Orly repülőtértől a modern La Défense negyedig, az Eiffel-toronytól a Montmartre-ig, a Luxembourg-kerttől a Pére-Lachaise temetőig és így tovább. Néhány évvel ezelőtt, amikor szervezett társas kiránduláson a külvárosi, agglomerációs övezetekben is megfordultunk, nagyon sok migránst, veszélyesnek tűnő galériket is láttunk, most, ha voltak is ilyenek valahol, nem tűntek ki a tömegből. Számunkra legalábbis ezúttal láthatatlanabbak voltak, viszont a galériák zsúfolásig teltek. Mona Lisát meg sem lehetett közelíteni a Louvre-ban, annyira körbevettek az érdeklődők. Meg kellett elégednünk a távolból felénk röptetett titokzatos mosolyával. A Milói Vénusz karta- lan integetését sem vehettük észre,

meg más hasonló zavaró tényezők is bosszanthatják a műélvezetre vágyókat. De Párizs mindig kínál új s még újabb látivalókat. Például a pompásan felújított és pár hete felavatott palotát, a Bourse de Commerce, az egykori Kereskedelmi Tőzsde immár korszerű galériaként működő székhelyét, ahol a kortárs művészeti Pinault-kollekció ejti ámulatba a látogatót. Vagy a nagy múltú art-decos Samartaine nagyáruház bámulatosan felújított és modernizált belsejét, külsőjét, ahova ismét önzönlik a népcsodákat látni. Oldalakon át sorolhatnám, mennyi mindent érdemes megnézni, felkeresni, maradjunk a lényegnél: nyilvánvaló a francia főváros megújulási törekvése. Bon-tanok is az építők, de lépten-nyomon kitűnik, hogy az értékes régít próbálják korszerűsíteni, a jövőbe tekintve felújítani, a hagyományokat folytatva tekintenek előre. És

nagy súlyt fektetnek a kultúrára, a szórakoztatóipar mellett a valós értékekre. Vannak ott is lerobbant épületek, elhanyagolt helyek, hirtelen a Pompidou Központ és a Saint-Denis-templom közti romos-mocskos szökőkútgyűjtésre gondolok, de az ilyesmit elég gyorsan eltüntetnek. Ahogy nagyjából eltűntek az utcai koldusok, a tőlünk oda igyekvők kéregetők is, akik éveken át lábatlankodtak mindenütt. A rendőrök eléggé határozottan fellépnek az ilyesmire ellen. De többfelé megmaradtak a védettség helyeken a hajléktalanok „vetett ágai”, a rögtönzött szállások. Drága az élet Párizsban, ez kétségtelen. De alig érkezünk haza, máris kiderült, a romániai árak versenyre kelhetnek az ottaniakkal. Hát ne legyünk boldogok?! Jó végre itthon. És még a világlátott maszkunk sem megy kárba.

(N.M.K.)

HARMÓNIA

Egészség – életmód – otthon

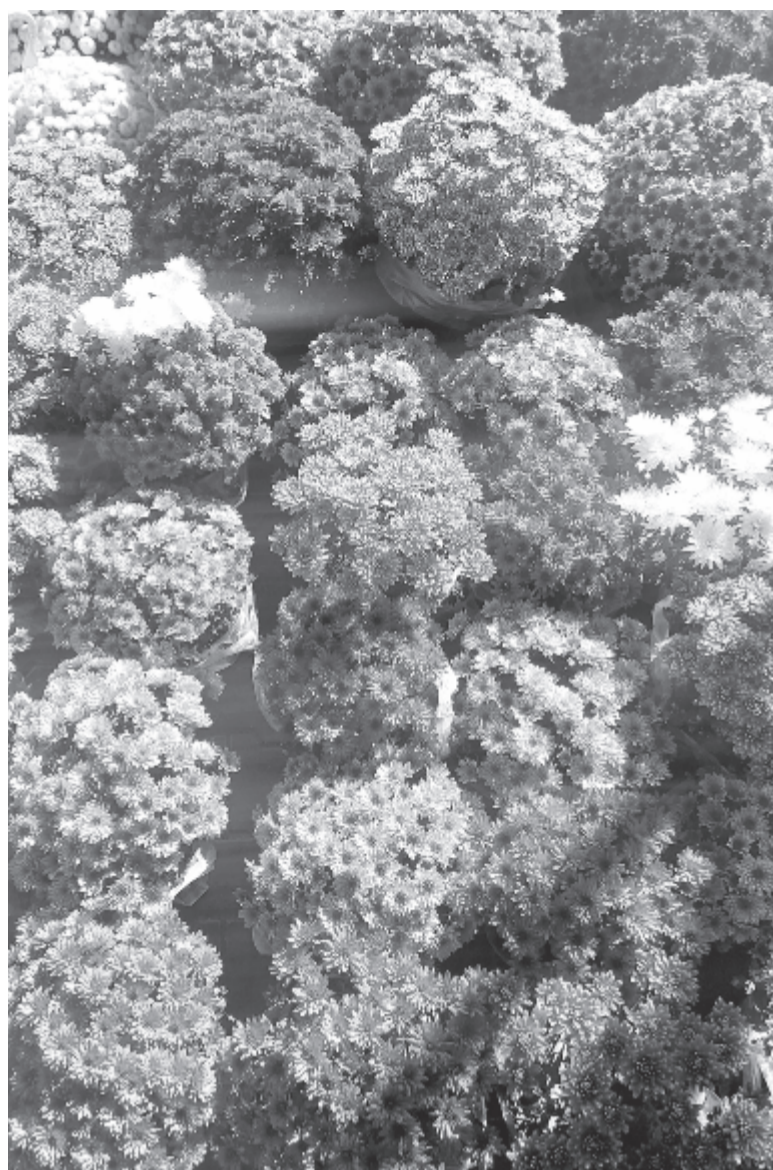
Szerkesztette: Bodolai Gyöngyi

Az emlékezés fénye világítja be a temetőkerteket

és a lila színekkel fejezhetjük ki. A másik közkedvelt szín a fehér, ami a tisztaságot jelképezi, vagy akár a piros vagy vörös, ami már ősidők óta a halállal asszociálható. Nemcsak a krizantém fontos szezon-dísznövényünk, amit a temetőkre is ültethetünk, hanem az árvácska is. Ezeket az apró növényeket gyakran használjuk szegélyként a sírok szélein vagy különböző szimbólumok elkészítésére. Ezek a növények azért is nagyon praktikusak, mert nem csupán most, késő ősszel, hanem már kora tavasszal is egy színfoltot ad a monoton szürkeségben. A krizantém nem jelentéktelen növény, rengeteg kutatás alapját képezi. A virágporából vonták ki például a piretroid anyagokat, ami által felgyorsult a vegyszeres rovarok elleni védekezés.

Fontos és meghatározó élmény volt számomra is minden évben a világítás. Nemcsak azért, mert meglátogattuk szeretteink sírját, hanem azért is, mert a temető a megszokott szomorú, rideg helyből életteli telivé vált, és a világító mécsesek fénye még szebbé tette a látványt. Mindig új információt és történeteket tudtam meg a család már elhunyt tagjairól. Az sem elhanyagolható, hogy távozáskor mindig forró gesztenyével melegítettük

Szigeti Botond

Az őszi közeledtével nemcsak az egész évi munkánk gyümölcseért vagyunk hálásak, hanem eljön az a pillanat is, amikor elhunyt szeretteinkre gondolunk, és rájuk emlékezünk. Ennek az ünnepnek nemcsak a mi kultúránkban van nagy jelentősége, hanem az angolszász és dél-amerikai kultúrában is fellelhető. Mindenszentek (november 1-je) a katolikus egyház ünnepe, amikor minden szentről megemlékeznek. Ezt az ünnepet már több mint 1000 éve tartják. A magyarok területén elterjedt az a szokás, hogy október végén a hozzátartozók

kimennek a szeretteik sírjához, amit letakarítanak, majd virágokkal díszítenek fel.

A mi vidékünkön krizantémet szoktak ilyenkor a temetőbe vinni. Ez egy rövidnappalos növény, és azért terjedt el, mert pont ebben a periódusban virágzik, jól tűri a hideget, és díszítő értéke sem elhanyagolható. A megfelelő növény színe élénk, levelein semmiféle betegség vagy kártevő jelenléte nem észlelhető. Fontos szempont a virágválasztáskor a növény színe, hiszen ezzel is kifejezhetjük érzelmeinket. A fekete a gyász színe, viszont ez természetes formában nem fordul elő, így ezt a sárga

fel átfázott kezünket. Sokan nosztalgiával gondolnak a temető kapujában terjengő utánozhatatlan illatra, ami a krizantém, a gesztenye és a leégő gyertyák illatának keveredésével jön létre. Régen ez nemcsak megemlékezésnek adott helyet, hanem az ismerősök és rokonok találkozásának is, mert sok esetben erre csak a halottak napi temetőlátogatáskor került sor. Ha valaki a távolság miatt vagy az

egészségi állapota, esetleg a koránál fogva nem tud kimenni a szerettei sírjához, ne legyen szomorú, hiszen emlékezni otthon is lehet. A síremlék rendbetételét és a virágok kihelyezését otthonról is el lehet intézni, hiszen van erre szakosodott szolgáltatás. Így hát örizzük meg ezt a szép szokást, és emlékezzünk szeretteinkre.

Ne feledjék, emlékezni otthon és a temető kertben egyaránt lehet!

Halloween jelentése és nálunk is erősödő kultusza

Az angolszász vidéken ünnepelt kelta eredetű szokás a Kárpát-medencében is eléggé elterjedt már. Az ír telepesek vitték magukkal az ünnepüket az amerikai kontinensre, ahol gyorsan népszerű lett, majd az egész világon elterjedt. Az írek úgy tartották, hogy nemcsak az üdvözült vagy a tisztító tűzben lévő lelkekre emlékeznek, hanem a már a pokolban található lelkekre is gondolnak, ezért különböző használati tárgyakkal zajt keltenek. Úgy tartották még, hogy a lelkek vissza is térnek a földre, és elfoglalják különböző emberek testét, ezért beöltöztek más ruhákba, hogy ne ismerjék fel őket az elkárhozott lelkek. Nálunk ennek az ünnepnek a jelentését nem szokták tisztázni, ezért mostanra egy túlhangsúlyozott örömművelés lett, amikor a gyerekek beöltöznek és édességet kapnak. Evvel semmi baj nincs, csak az eredeti ünnep lényege elvész. A másik terjedőben lévő szokás a töklámpások faragása, ami egy nagyon jó családi program lehet. Nem mellékesen teljesen új piacot nyitott a Kárpát-medencei termelőknek. Fontos tudni azonban, hogy a különböző hibrid tökfajták színe élénk, a húsa puha, könnyen vágható, viszont emberi fogyasztásra nem alkalmas. (szigeti)

Kereskedelemben is kapható faragni való tök

Fotó: Szigeti Botond

Régi patikák hangulatában

Rendhagyó 55 éves gyógyszerész-találkozó

Különleges helyszínen tartották 55 éves találkozójukat október 10-én a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Intézet 1966-ban végzett gyógyszerészei. A Segesvár főterén álló 350 éves Rosenthal-házban volt kollégájuk, Veress László főgyógyszerész nosztalgiai ébresztő patikatörténeti kiállítást rendezett be, és feleségével, Veress Mártával együtt ott látta vendégül a meghívottakat.

Bodolai Gyöngyi

Ahogy ígéretesen szaporodik a gyűjtemény, élete nagy álma válik valóra a Nyárádszentannáról származó segesvári főgyógyszerésznek, a helyi Rubin patika alapítójának, aki nemrégiben a Magyar Arany Érdemkeresztet vehette át a csíkszeredai főkonzulátuson. A gondosan összegyűjtött tárgyak elsősorban a XX. század kezdetének és közepének a gyógyszerészeti emlékeit mutatják be, annak a korszaknak a berendezéseit, eszközeit, amikor még magisztrális receptek alapján készítette a patikus a gyógyszereket jó részét az orvosokkal való közreműködés nyomán. Ugyanakkor lát-

A meghívottak

hatunk korábbi korok emlékét őrző tárgyakat is.

De térjünk vissza a rendezvényre, amelyen Veress László köszöntötte vendégeit, azt a négy volt kollégát, aki az egykor végzett 27 közül Segesvárra utazott: Zöld Lajosné Bernád Ellát és Benedekné Antal Biborkát Csíkszeredából, dr. Horváth Dánielné Topán Enikőt Szászrégenből és Marossy Csabát Székelykeresztúrról. Volt tanáraik közül jelen volt dr. Péter Mária, a gyógyszerészeti kar nyugalmazott egyetemi oktatója, a három csoportból álló évfolyam egyik csoportfelelős tanára, az erdélyi gyógyszerészet történetének kutatója és jó ismerője. A rendezvényt megtisztelte jelenlétével dr. Sipos Emese egyetemi tanár, a MOGYTTE gyógyszerésztechnológiai tanszékének professzora, aki végzős hallgatóként 1990-ben a segesvári kórházi gyógyszerésztárból kezdte a pályafutását, ami Horváth Enikőnek és Veress Lászlónak is munkahelye volt egy ideig. Jelen volt továbbá dr. Kelemen Hajnal egyetemi tanár, a MOGYTTE gyógyszerészeti kémia professzora, aki elismeréssel szökött arról, hogy vidéken dolgozó gyógyszerészként is lehet tudományos munkát végezni. Értékelte a gyűjteményt Kelemen György mérnök, aki szerint az orvosok számára továbbra is jelentős segítséget jelentenek a gyógyszerészek, még akkor is, ha a magisztrális receptek lassan kihalnak. Értékelte a gyűjteményt Domokos Árpád, a gyogy-

Az 55 éve végzett gyógyszerészek

szerészet-történet iránt érdeklődő fiatal kolléga Csíkszeredából.

Ahogy a találkozón szokás, valamennyien beszámoltak életútjukról, gyermekeik, unokáik pályaválasztásáról. A hetvenes éveik végén járó gyógyszerészek közül Benedek Biborka még dolgozik, mérnök fiával több gyógyszerésztárat működtetnek Csíkszeredában és vidéken. Zöld Ella elmondta, hogy nem nyitott magángyógyszertárat, és mostani eszével nem is tenné, hiszen a két unoka sem választotta a szakmát. Horváth Enikő arról számolt be, hogy tevékenységét magánpatikájában gyógyszerész fia

eső jövedelmet illetően. Előfordult, hogy naponta 70-80 magisztrális receptet kellett elkészíteni, és a helyi kórházban fekvő több mint száz betegnek kitenni a napi gyógyszeradagot a kliensek kiszolgálása mellett, akik gyakran kérték a gyógyszerész tanácsát. Az is elhangzott, hogy a rendszerváltás után sem volt könnyű ennek a nemzedéknek, hiszen át kellett térni a számítógépes nyilvántartásra, gyógyszerkiadásra. Az elhangzottakhoz hadd tegyük hozzá, hogy az egészségbiztosítási rendszerre való áttérést követően voltak nehéz éveik, amikor nagy késéssel fizetett a biztosítási pénztár.

Bár a patikai munka megváltozott, elsősorban papírmunka, dobozmunka lett, a szakmát nem kell feladni, az érdeklődést meg kell őrizni – hangsúlyozta Péter Mária tanárnő.

A későbbiekben Veress László bemutatta a gyűjteményt. A bevezetőben elmondta, hogy a Segesvár főterén álló Rosenthal-ház, ahol az évek során összegyűjtött tárgyakat elhelyezte, az 1600-as években Segesvár hajdani polgármesterének a tulajdonában volt, aki állítólag onnan kapta a nevét, hogy a Szentföldről rózsabokrot hozott Apafi Mihály erdélyi fejedelemnek. Élete tragikusan fejeződött be, a Rákóczi-féle felkelést követően a segesvári várban lefejezték.

A kapubejárat fölött a rózsás címmel díszített emeletes épület földszintjén levő helyiségben az 1950-es évekből származó bútor, szekrény és tóraasztal látható, amit Veress László egykori segesvári gyógyszerésztárában a Centrofarmtól, azaz a gyógyszerészeti vállalatól örökölt. A tóraasztalt díszítő szép színes gyógyszerészeti üvegeket vásárolta. A tóraasztalon pecsételő, régi Nivea kenőcsös doboz és a két, Olaszországból származó injekciós-üvegeket tartalmazó dobozka található, az utóbbiakat tanulmányai során 1914-ben egy idős orvos. Ebben a teremben a szocialista korszak gyógyszerészeti tárára elevenedik meg. Egyszerűségével ellentétben a szépen konzervált ódon lépcsőfeljáró

Patikai üvegedények

falán Magyarország hajdani legszébb gyógyszerésztáráinak képe sorakozik, amelyek különlegesen díszített barokk, rokokó faragott, porcelánbetétes bútorokkal ma már szinte elképzelhetetlen fantáziáról árulkodnak.

A kiállítás az emeleten folytatódik. A folyosón levő üveges szekrényben a tulajdonos hajdani ásványgyűjteményének néhány megmaradt, szép darabja látható, amit 12 évig tartó Máramaros megyei gyógyszerészként gyűjtött a helyi bányászoktól. Amikor azonban magánpatikát nyitott, az ásványok egy részét eladta.

Az utcára nyíló emeleti nagyteremben kétoldalt polcos szekrények sorakoznak, egyik oldalon oldatok tárolására szolgáló, különböző színű patikai üvegyűjtemények, amelyek címkéje a patikus pedantériáját vagy nemtörődömségét jelzi. A felső polcon sziták, az alsón régi réztányéros és későbbi mérlegek vannak kiállítva. A szemben lévő oldalon régi és újabb mérle-

metszeteket ábrázoló több mint ezer diaposzitiv szintén a gyűjteményhez tartozik. A falon látható az első erdélyi gyógyszerész, a nyárádszeredai Hints Vilma diplomája, valamint egy tablókép a Ferenc József Tudományegyetem 1903-ban végzett gyógyszerészeiről, köztük a néhai dr. Nagy Levente nőgyógyász anyai nagypapja, a néhai Nagy Jenő láposi gyógyszerész apósa.

Láthatunk kémcsöveket, üvegedényeket tartó szárítót, egy mozgó laboratórium eszközeit, Kopp Elemér steril üvegeit, régi, játéknak tűnő mikroszkópot, Meistner Pál hajdani segesvári gyógyszerész areométerét (sűrűségmérő) és a mai filteres kávéfőző kecses üvegből készült elődjét. Ugyancsak a teremben kapott helyet egy perkolátor, ami a gyógynövények hatóanyagának a kivonására szolgált.

A két emeleti terem között nagy úrtartalmú desztilláló- és lepárló készülékek vannak kiállítva.

A múzeumnak gazdag könyvtára is van, amelyben megtalálhatók az

A hajdani tanárok

gek, rézmoszárgyűjtemény, nagyobb méretű kerámiamozsarak és Medgyesen készült rózsaszín, fehér, zöldes kenőcsstartó patikai edények vannak kiállítva, az alsó polcon szintén patikai mérlegek sorakoznak, több mint 30. A szocialista korszak emlékét idézi egy kapszulatöltő gép is. A két szekrény között egy tóraasztal is látható műalkotásnak látszó kicsi mérlegekkel.

Veress László büszkén mutatja a nagy kúpozógépet, ami ritkaságnak számít, és a kerek kutakéhoz hasonló fogantyúval kell hajtani, mellette ugyancsak kúpok készítésére alkalmas eszközöket állított ki.

Kötelességének érezte, hogy egy terem volt „iskolájának”, a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem emlékének szenteljen, ahonnan az egyesülés nyomán átalakuló földszinti helyiségekből a régi magyar emlékeket kidobták. A falon felnagyítva volt tanáraik képe látható, és egy csoportkép is a hajdani tanárokkal. A más nemesítésével foglalkozó Kopp Elemér professzor kutatási eredményének bemutatása is megtekinthető az általa kinemesített nagyobb méretű és hatóanyagtartalmú gubóról, amiért több állami kitüntetésben részesült. Egy különlegesen szép gyógynövénygyűjtemény részlete is ki van állítva, és a botanikai

egyetem magyar tagozatának oktatói által a hallgatók számára írt kézikönyvek: Fizikai kémia, Farmakognózia, Kémia, Botanika, Gyógyszerészeti kémia, Citológia.

Vannak 1949–1989 közötti tájékoztatók a gyógyszerkészítmények rendelkezésére. Különösen értékes az 1949-ben kiadott könyv, a CIF, a korabeli romániai gyógyszergyártásban előállított készítmények listájával. Ez volt a gyógyszerésztárak államosítása után megjelent első könyv.

Érdekesekek az 1800-as és az 1900-as években román és magyar nyelven megjelent venygyűjtemények, továbbá a magyar és román nyelvű gyógyszerkönyvek (farmacopeák). Különösen értékes az 1871-ben kiadott Első Magyar Gyógyszerkönyv.

A felsoroltakon kívül számos más szakkönyv is megtalálható a gyűjteményben.

Veress László főgyógyszerész, aki hosszú évek óta rengeteg időt, munkát és pénzt fordított arra, hogy a segesvári főterei házat megtöltse a közelmúlt erdélyi gyógyszerészetnek emlékeivel, minden elismerést megérdemel. Annak alapján, amit eddig megvalósított, biztosak lehetünk abban, hogy tovább bővül, alakul ez a gazdag magángyűjtemény.

Réz- és porcelánmozsarak

Őszi-téli divatirányzatok (2.)

Casoni Szálasi Ibolya

Az idei hűvös időszakban újra divatba jött a VASÁRLÓTÁSKÁRA, illetve a papírból készült vásárlószatyorra emlékeztető formájú, közepes vagy nagy méretű táska, mely szögletes, hosszában fordított téglalap alakú, és kézben illik hordani.

A pliszírozott MINI ISKOLÁSSZOKNYÁK láttán jön, hogy visszatérjünk az iskola padjaiba. Ezeket a rakkott szoknyákat főként túlméretezett ingekkel és bombardzsekkkel viselik.

A '40-es évek végére visszarepítő, klasszikus szabású, ÁLLATMINTÁS ruhák és kabátok is ismét divatosak idén. Aki ilyen visel, meglepően elegánsnak fog hatni.

Az őszi-téli szezonban divatos a BŐRKABÁT, ha bélelt és klasszikus a szabása. Bármilyen viselethez megfelelő, amíg be nem köszönt a tél.

Egy másik divatújdonság a térd fölé érő, ezüstös vagy aranyos hatású, METALLIZÁLT csizma, mely elegánsan kivillan a középhosszú (midi) ruhák alól is.

A SELYEMBŐL és a selyemhatású anyagokból (például szatén) készült ruhadarabok idén is divatosak lesznek, ha a megdrágult gáz miatt lesznek olyan meleg helyiségek, ahol viselhetjük.

Ha fényes és matt anyagokból készült ruhadarabokat társítunk, még divatosabbak leszünk. Például szoknya és blúz esetén egy sötét színű, matt hatású blúzt egy fényesebb szoknyával. Ha az anyaga nagy mintás, még érdekesebb lesz a hatás.

Idén nemcsak a kigépeelt paplanhatású anyag kúszott ruháinkra, hanem a klasszikus kockás flaneltakaró is.

Nem csupán ingek és kötényruhák, hanem ruhák és nadrágok is készülhetnek ezekből a többszínű NAGY KOCKÁS anyagokból.

Az eredetileg munkaruhának szánt SALOPÉTA is jellegét veszti idén, és szabása folytán sportos mivoltából elegáns divatdarabbá lép elő, irodai viseletnek is megfelelő lesz.

A férfias stílusú, kockás kosztümöt az Egyesült Királyság volt miniszterelnöknője a hatalom ikonikus szimbólumává emelte. Így ezt ma már THATCHER-KOSZTÜMKÉNT emlegetik.

A vastag, kockás szövetből készült kosztüm után kontrasztként említsük meg a hosszú, fekete, csipkéből készült ÁTTETSZŐ RUHÁT, mely elég sokat enged láttatni, és inkább egy nyáregyi lenge hálóingre hasonlít. Kérdés, hogy hol lehet majd felvenni?

A LIGHT GRUNGE nem más, mint a '90-es évek csillogó rockdivatja, egy-egy csipke harisnyanadrággal, túllszoknyával vagy trapéz nadrággal megszelídítve...

A MAGAS VÁLLAK is ismét divatosak idén, főleg a felsőruházat esetében, mint a dzsekik, kabátok.

Az örök divat FEHÉR ING továbbra is elegáns viselet, és ezúttal leginkább a fekete öltözék szigorúságának megbontásában van szerepe.

Divatújdonság az IRIZÁLÓ, azaz fényvisszaverő anyagokból készült ruházat. Ezek az anyagok több különböző színben verik vissza a fényt, egy kristályprizmához hasonlóan.

Egy másik érdekesség a virág- vagy egyéb mintás HARISNYANADRÁG, melyet azonos mintájú cipővel, kesztyűvel, illetve sállal illik viselni.

Ember és állat harmóniája

A diótörés veszélyei kutyáknál

Házi kedvencünk idej szóra-kozása, hogy szétroppantja a talált diót, és lassan igazi kis diótolvaj lett belőle. Valamilyen indíttatásból vagy csak pusztán kíváncsiságból, amikor csak teheti, ha az avar között rejtőzködő diót talál, már ropogatja is, saját szerzeményének tartja. Ez idáig nehezen ugyan, de sikerült elvenni tőle a varjak által elhullajtott vagy a diófák alatt talált csonthéjasokat. Az őszi betakarítások idején a kisállatok sok olyan gyümölcsöt, terményt kóstolhatnak meg és nyelhetnek le, amelyek egészségre károsak vagy épp végzetesek lehetnek.

Szer Pálósy Piroka

– Milyen sérüléseket okozhat a dió, a gesztenye vagy a szilva? Miért ellenjavallt kutyáknak a csonthéjasok fogyasztása? – kérdeztük dr. Pálósy Csabát, a Noé Bárkájának kisállatklinika vezetőjét.

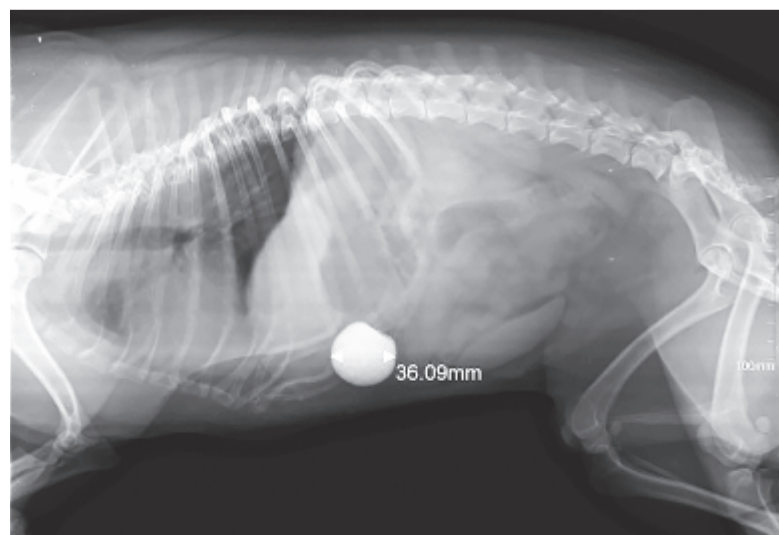
– Míg a dió az ember számára kimondottan hasznos, ugyanis tápanyagokban és fehérjében gazdag, a kutyáknak a csonthéjasok fogyasztása egyáltalán nem biztonságos. Szabadban tartott ebeknél akár játékból, akár az íze miatt a dió és vadgesztenye lenyelése bélelzáródást okozhat, ezért ha a kertben

gesztenye- vagy diófa van, fokozottan kell figyelni a kedvencekre. A habzsolásra hajlamos kutyák képesek héjastul lenyelni a lehullott diót, ami bélelzáródást, illetve a bélfalak sérülését okozva halálos kimenetelű lehet. A csonthéjasok – mindenekelőtt a dió – egészséges zsírsavakat, fehérjét, rostokat, vitaminokat és olyan ásványi anyagokat tartalmaz, amelyek képesek csökkenteni a koleszterinszintet, a vércukorszintet és a vérnyomást az emberi szervezetben. Kiváltképpen a friss dió tartalmaz rengeteg fehérjét, antioxidánst és ómega-zsírsavakat.

A mérgező feketepenesz

A fő ok viszont, amiért nem javasolt a dió fogyasztása a négylábúak

Bélelzáródás

Dr. Pálósy Csaba röntgenfelvétele

számára az, hogy az ő szervezetük rendkívül érzékeny a feketepeneszre. Nem annyira a dióból elfogyasztása miatt áll fenn a mérgezésveszély, mint a dió megfeketedett, penészes, fekete külső héjának elrágcsálása ártalmas. Többféle penésztoxin is bekerülhet a dióba, attól függően, hogy azt melyik penészfaj támadta meg. Az Aspergillus vagy a Stachybotris mellett egyik ilyen penészfaj például a Penicillium crustosum, amely a Penitrem-A nevű mérgeanyagot termeli. Az ilyen tartalmazó dió elfogyasztását követően ez a Penitrem-A nevű neurotoxin felelős kutyáknál a diómérgezésért.

– Melyek a diómérgezés jellegzetes tünetei?

– Zavart tudat, egyensúlyzavar, remegés, szapora légzés, túlérzékenység (összerándul az állat, ha valaki hozzáér), akaratlan izomrándások, hányás, hasmenés, epilepsziászerű görcsrohamok, súlyos esetben eszméletvesztés. Ha a házi kedvenc véletlenül penészes dióhoz vagy feketedióhoz jutott, és hányást, remegést, görcsrohamokat tapasztal a gazdi, haladéktalanul orvoshoz kell fordulni.

– A penészes ételmaradék is okozhat mérgezést?

– Természetesen, a penészes ételmaradékok is okozhatnak mérgezést a kutyáknál, ugyanis a penészfélék sokféle toxint termelhetnek. A Penicillium roquefortii nevű penészfaj egyik toxinja pél-

dául penészes ételmaradványok elfogyasztását követően okozhat hasonló tüneteket a kutyáknál, de más gerinces állatoknál is.

– A megtisztított, natúr diószemek is ártalmasak?

– Kis mennyiségben a dió nem árt a kutyának, sőt gazdag telítetlen zsírsavakban és A-, E-vitaminban. Azonban a kutyák nem válogatják ki a dióbelet, hanem az összerágott csonthéjjal együtt nyelik le, így utóbbi gyakran károsítja a bélrendszerüket, véres hasmenést okoz. Mivel az állat a dióhéjat nem tudja megemészteni, nagy mennyiségben elfogyasztva az összeállhat a hátulsó bélszakaszokban, és bélsárkedést okoz. Ilyenkor az állat erőlködik, de nem tud bélsarat üríteni, esetleg csak híg, bűzös folyadék távozik, mely gyakran véres, esetleg komoly fájdalmak árán sikerül produkálnia valamit. Ez sokszor együtt jár hányással, rossz közérzettel és hasi fájdalommal. A boltban vásárolt, megbízható forrásból származó, penésztől mentes natúr dió alapján véve kis mennyiségben nem mérgező. Kevésbé káros a földimogyoró, a kesudió és a mandula, melyek mind tartalmaznak rostot és fehérjét, de magukban hordozzák a bélelzáródás és gyomorpanaszok kockázatát is. Ugyanakkor különösen óvatossá kell lenni a fűszerezett, sózott csonthé-

jasokkal. A makadámdió pedig az egyik legveszélyesebb és legmérgezőbb dióféle, ami a kutyák szervezetébe kerülhet.

– Az egészszben lenyelt dió mellett a szilvamag is okozhat gondot?

Az egészszben lenyelt dió, ha a gyomorból a vékonybél felé halad tovább, általában elakad, melynek teljes bélelzáródás lesz a következménye. A kutya bágyadt lesz, nem eszik, nem iszik, egyre gyakrabban hányik, sokszor még a vizet is, ezért óránként válik súlyosabbá az állapota. Erős hasi fájdalom kíséri, emiatt felhúzott hassal járkal az állat. Kezeletlen esetekben pár napon belül hashártyagyulladás alakulhat ki, kilyukadhat a bélfal.

A földre hullott barack és a szilva húsa nem ártalmas kedvenceinknek, a magvaik ciántartalma is csak nagy mennyiségben okozhat mérgezést. Nagyobb gond azonban, hogy az udvaron, kertben élő kutyák előszeretettel dézsmálják a lehullott gyümölcsöket, meggyet, cseresznyét, és azokat a magokkal együtt nyelik le. A gyomorból vékonybélbe kerülő magok azonban felhalmozódva bélelzáródást okozhatnak, érdes felszínük felsértheti a bélfalat, ami komoly orvosi beavatkozást tesz szükségessé. Egy később észlelt bélelzáródás sajnos rövid időn belül a kutya halálát okozhatja.

Diókeresők

Fotó: Szer Pálósy Piroka

A hajhullás okai és kezelése (1.)

A hajkorona minősége vagy éppen hiánya sok mindent elárul viselőjéről. A hajviselet és a haj ápoltsága kulturális kód, a hajminőség viszont a szervezet biológiai állapotáról is sokat elmond.

A sokakat érintő hajhullás nem feltétlen csak esztétikai probléma, hanem figyelmeztető jelzés is lehet betegségekre, hiányállapotokra. Az életkor előrehaladtával, nemre való tekintet nélkül, majd' mindenkinek ritkulni kezd a haja. Az emberi rászok kopaszodási hajlama erősen eltér, az európaiak kb. 50%-a kezd el férfiasan kopaszodni, míg az ázsiaiak, indiánok és feketék körében ritkább és enyhébb a kopaszodás. Ez nem csupán emberre, hanem sok állatra is jellemző. Hogy ennek mi az evolúciós haszna, nem tudjuk.

A hajnövekedésről

A hajnövekedés ciklikus. A hajnövekedési fázisa az anagén fázis, amely 2-6 évig tart. Ez idő alatt a hajszálak havonta 1 cm-t nőnek. Hogy kinek milyen hosszúra tud megnőni a haja, az az anagén szakasz hosszúságán múlik. Ezt követi egy katagén fázis, amelyben a hajgyökere elsorvad, de a hajszál még 2-3 hétig nem hullik ki. Ebben a szakaszban az összes hajszál kb. 3%-a van egy időben. Ezután a hajszál kihullik, és a hajhagyma átmege a telogén fázisba, amely amolyan pihenési szakasz, és kb. 100 napig tart. Egyszerre egy időben a hajhagymák 6-8%-a van ebben a fázisban. Normálisan naponta 100-150 hajszál hullik ki (Ruszcak, 2012).

A hajhullás vizsgálata

Fontos a hajminőség és mennyiség változását alaposan kiértékelni. Vékonyodni vagy ritkulni kezdett-e, van-e jellegzetes ritkulási fejtérlet, esetleg foltokban hullik-e a haj, történt-e a folyamatot megelőző 3-6 hónapban érzelmi vagy fizikai trauma. Lehet lassan megjelenő – ez lehet korral, vagy fokozatosan kialakuló hiánnyal járó, vagy hirtelen kezdődő – ez utóbbi utalhat valamilyen betegségre, de genetikai gyökerekre is.

Hajviselet okozta hajritkulás

Meglepő módon a hajviselet maga is okozhat hajritkulást. Balettáncosoknál, sportoló nőknél figyelték meg, hogy a gyakran hátrakötött haj folyamatosan húzza a hajszálakat, s ezek gyökere egy idő után elsorvad. De igaz ez minden olyan hajfonatra, kontyra és egyéb hajviseletekre, amelyek folyamatosan terhelnek bizonyos fejtérleteket (Akingbola és Vyas, 2017).

Életkor, hormonális változások

A hajhullás leggyakoribb oka az életkor, pontosabban az életkorral járó változások. A női típusú hajvesztést sokáig a férfias kopaszodáshoz hasonlóan a férfi nemi hormonoknak tulajdonították, azonban ma már tudjuk, hogy ez csak a női típusú hajvesztés egy részére igaz (Birch és mtsi., 2002). Bár a mechanizmus eltérő, a következmény mindkét nemnél az, hogy a növekedési fázis lerövidül, és a hajhagymák mérete fokozatosan le-

csökken, ami először a hajszálak vékonyodásában érhető tetten.

Férfiaknál már az ókorban tapasztalták, hogy a fiatalon kasztráltaknak nem hullik a haja, s a modern vizsgálatok azt is kimutatták, hogy akik az 5alfa-reduktáz enzim kettes típusának hiányában vagy arra való érzékenység zavarában szenvednek, szintén nem kopaszodnak. Ez az enzim a tesztoszteront dihidrotesztoszteronná (DHT) alakítja, és ez döntő szerepet játszik a férfias kopaszodásban, ugyanis ez a hormonváltozat a fejtetőn gátolja a hajhagymák aktivitását (Birch és mtsi., 2002).

(Szendi Gábor: Tények és tévhitek, hírlevél)

Engedélyeztetnék az 5 és 11 év közötti gyermekek beoltását

Az amerikai élelmiszer- és gyógyszerfelügyelet (FDA) szakértői tanácsadó testülete kedden azt javasolta az ügynökségnek, hogy engedélyezze az 5 és 11 év közötti gyermekek beoltását az amerikai Pfizer gyógyszeripari és a német BioNTech biotechnológiai vállalat által közösen kifejlesztett koronavírus elleni vakcinával – jelentette az amerikai sajtó.

Az FDA nem köteles betartani a testület ajánlását, de a legtöbb esetben megteszi. A testület néhány tagja megjegyezte, hogy túl általánosnak tartják az ajánlást, ugyanis elképzelhető, hogy azoknak a gyermekeknek, akik korábban megfertőződtek, csak egy adag szérumra lesz szükségük.

Az amerikai gyógyszeripari vállalat az 5 és 11 év közötti gyermekek oltására kifejlesztett koronavírus elleni vakcina kutatási eredményeit szeptember végén, sürgősségi felhasználásra vonatkozó engedélyezési kérelmét pedig október első hetében nyújtotta be az FDA-hoz. A szervezet már korábban közölte, hogy gyorsan el akarják végezni a beadvány vizsgálatát. Az amerikai élelmiszer- és gyógyszerfelügyelet megállapította, hogy a vakcina előnyei „egyértelműen meghaladják a kockázatokat”, jelezve, hogy az FDA szakemberei kedvezőnek ítélték a kísérleti adatokat.

A Pfizer múlt heti tájékoztatóján közzétett tanulmánya kimutatta, hogy az általuk kifejlesztett oltás kisebb dózisaiból biztonságosak az 5 és 11 év közötti gyermekek számára, valamint csaknem 91 százalékban hatékonyak a tünetekkel járó betegségek megelőzésében.

A szabályozó hatóságok a következő napokban dönthetnek a felhasználásról, az amerikai járványügyi és betegségmegelőzési központ (CDC) testülete pedig a tervek szerint november 2-án ül össze, hogy javaslatot tegyen a vakcina felhasználására. Amennyiben pozitív ajánlás születik, és Rochelle Walensky, a CDC igazgatója elfogadja azokat, megkezdődik az oltási kampány az Egyesült Államokban.

Anthony Fauci, a Fehér Ház járványügyi főtanácsadója „kulcsfontosságúnak” nevezte a gyermekek beoltását. A szakember ismertetett egy tanulmányt is, amely szerint a koronavírussal fertőzött gyermekek ugyanolyan könnyen továbbadják a fertőzést, mint a felnőttek, annak ellenére, hogy a statisztikák szerint 50 százalékuk tünetmentesen átvészeli a betegséget. „Ha be tudjuk oltani a 28 millió gyermek túlnyomó részét, úgy gondolom, hogy ez nagy szerepet játszhat a fertőzés terjedésének csökkentésében” – tette hozzá Fauci. (MTI)

	1.	MOHÓN ESZIK	AZ EGYIK PINCÉR	...MONTEZ SKÓT-KREOL TÁNCOSNŐ	AMA PÁRJA	ELEMI	...FIDE: ROSSZ-HISZEM (LATIN)	SZINTÉN VERBUM RÉSZE	ÁLLATI ÉLELMISZER	FÜL (ANGOL)	CÉGFÉLE (RÓV.)	TÉVEDÉS, VÉTEK	AZONBAN INDIAI KIRÁLY (I.E. III. SZ.)	DÖNT A BÍRÓ	BECÉZETT SAMUEL	ANGOL OLAJ
Lengyel József író észrevételét idézzük a rejtvény főszóiban.	A															T
	PROTONOK ÉS NEUTRONOK ALKOTJÁK						ELÉG (LATIN)						SZAMOAI PÉNZ			
	A KÖZEPÉBE HÍM ÁLLAT					BIRKÓZVA FÖLDRE TESZ CSEH AUTÓ-MÁRKA V.					JÓKEDVŰ MŰVÉSZ RUHAKÉSZÍTŐ PÁROS				EGYESI MEDVE-SZIN	
2.	C	ZRÍNYI ... (RÁKÓCZI FERENC ANYJA)	NAGY CSOMAG ELŐTAG: MILLIÓ		AZ 1. BŰV. NÉGYZ. EGYIK SZAVA HANGA				DÖGEVŐ ÁLLAT ELŐIDÉZŐ						A BÁRIUM VEGYJELE NÉM. KÖLTŐ (HEINRICH)	
HASONLÓAN (ZENEI JELZÉS)				EURÓPA-KUPA (RÓV.) HORDÓNYILÁS		RÉSZBEN RÖHÖGI! KNOCK OUT (RÓV.)		F. BAUM VÁRÁZSLÓJA PAPIRRA VETETT		AZ ARGON VEGYJELE BÉKAPARADICSOM			TAJTÉK SZAKI PÁROS!			
BENEDEK ... (MESÉS)		SZÖGLET NAGYTESTŰ ÁLLAT				SÍRÁSRA KÉSZTET BECSAPHATÓ EMBER			OLYAN MINTHA DOLGOZIK A MOZDONY							
CSÜNGET		AZ UTCÁRA HAJÍT BELLINI OPERÁJA				GÉPEMBER 700 ÉVE ELHUNYTT KÖLTŐ (ALGHIERI)			A SZABADBAN BECÉZETT TERÉZ							
SPANYOL EX-KIRÁLYNÉ		NAGYIÉK KEDVENCE RÓMAI NÉGY				ILLETÉKET FIZETŐ LYUKAS PÉNZ!			KOTTARÉSZ! NÉM. SZEM. NÉVMÁS				... KING COLE (ROCKÉNEKES) MENJI (OLASZ)			
KICSINYÍTÓ KÉPZŐ A HÁZBA		NŐI NÉV (AUG. 18.) ETIL... (ALTÁTO)			FENNSIK KÖNNYEZŐ			AB OVO GÉPKOCSIJA VAN								EGYEI A FIAT VÁROSA
		PORTUGÁL VÁROS ÖSSZEGVEKTOR			SZAKRÁLIS ... INSANITY (ERKÖLCS HIÁNYA)			NAGY TESTŰ PAPAGÁJ FOGOLY							PÁRT! PÉNZHOZAM	
DETERMINÁNS (MATEM. RÖVIDÍTÉS)		KILOMÉTER (RÓV.) HUZAL		TE ÉS ÉN TENGHER (LATIN)		KÁTÉ! KIS ÁRAMFORRÁS		A RUTÉNIUM VEGYJELE MONDA		CSENDES TÉKA! NEHÉZFÉM			KÁLILUG SZIMBÓLUMA LIBAHANG			
SZÁRMAZIK		OLASZ SZERELEM RONTÁS-ISTENŐ				AZ EGYIK MŰZSA AZ ORRÁHOZ			...DE L'ESTEN (ADY) MENYASZSZONY							
FÖLD (LATIN)		AZ AARE FRANCIA NEVE IZOMKÖTŐ				GYILKOS AFRIKAI VÍRUS EGO			HITEGET A TUR PARTJAI!							
		ÚJ-ZÉLANDI ALAGÚT EZERI			NEM KELL TÖBB SPANYOL AUTÓJEL			RÖVID NADRÁG RÓMAI 1000						A FÉRFI SORSA ... (JÓKAJ) NÉVELŐ		
SEREG	T															L.N.J.

Október 21-i rejtvényünk megfejtése: **Hatalmasként hatalmasabb lehetsz, ha sokat megbocsátasz.**

Győzelemmel folytatta az Arena

Bálint Zsombor

Szinte egy hónap után tért vissza a pályára a Marosvásárhelyi Arena női kézilabdacsapata az A osztály 2. csoportjában. A bajnoki szünet utáni 5. fordulóban ugyanis szabaddnapos volt, így csak a 6. fordulóban játszott, és a Temesvári Universitatea látta vendégül. A mérkőzésen végig vezetve, az Arena 11 gólos győzelmet aratott.

Bár viszonylag szűkös kerettel rendelkezik, erre a mérkőzésre is csak 11 játékost (közülük három kapus) tudott nevezni, a bajnokságba ifjúsági csapattal beiratkozott Arena nem marad el az A osztály általános szintjétől, eddig a pályán lejátszott négy mérkőzésből kettőt megnyert (egy győzelmet zöldasztalnál kapott meg). A nagy hagyományokkal rendelkező, de néhány éve a másodosztály szintjén megrekedt Temesvári Universitatea sem

tudott vele versenye kelni, legfeljebb néhány percig, a két féldő elején. A marosvásárhelyi csapat lőtte Gál Anna révén az első gólt, aztán 5-2-re és 7-4-re is vezetett, ezt követte egy kis megtorpanás, és egyenlített 7-7-re Temesvár. Ez volt azonban az egyetlen momentum a meccs során, amikor nem vezetett az Arena, hiszen ismét elhúzott ellenfelétől, és szünetre ötgólos előnyt épített ki.

A második féldő elején ismét megpróbált Temesvár kapaszkodni, lefaragott egy gólt a hátrányából, a mérkőzés végéig azonban a házigazdák megduplázták féldőbeli előnyüket. Sár és Ţifui a féldőről, Gál Anna a balszélről voltak a marosvásárhelyi csapat legeredményesebb góllövői.

Sajnos, a női kézilabda A osztályban is felütötte a fejét a koronavírus, az Amy Slatina a legutóbbi két mérkőzését nem játszotta le. A

sportági szövetség egyelőre nem közölt semmit arról, hogy mi lesz a két találkozó sorsa, egy nem hivatalos szakportál azonban már Slatina által játék nélkül elvesztett találkozókként könyvelte el ezeket.

A Marosvásárhelyi Arena legközelebb vasárnap Beszterce utasodik, ahol az élvonalbeli Gloria második csapatával találkozik. Az ellenfél, amelynek a kispadján az a Mihaela

Jegyzőkönyv

Női kézilabda A osztály, 2. csoport, 6. forduló: Marosvásárhelyi Arena – Temesvári Universitatea 38-27 (18-13)

Marosvásárhely, ligeti sportszernak. Vezette: Dragoş Cristea (Târgovişte), Marian Pădeanu (Bukarest).

Arena: Szász, Both, Jitaru – Sár 11 gól, Ţifui 8, Gál 8, Popeanu 5, Moldován 4, Virag 2, Mureşan, Opriş.

Temesvár: Tulbure, Ţurlea – Bărboi 7, Ludwig 4, Singiorzan 4, Voicu 4, Dalea 3, Biro 3, Loi 1, Bobu 1, Sîrbu, Boştină, Kerekes.

Evi ül, aki a Marosvásárhelyi CSM-vel közel állt a feljutáshoz, illetve eddig minden meccsét behúzta, a

többi között győzött a feljutás legfőbb várományosának számító Kolozsvári U ellen is, így a kiszállás roppant nehéznek ígérkezik.

Fotó: Nagy Tibor

Eredményjelző

Női kézilabda A osztály, 2. csoport:

* 5. forduló: CNE Rm. Vâlcea – Székelyudvarhelyi Hargita KK 34-24, Zsilvásárhelyi CSM – Nagyvárad Tonic 43-23, Nagyvárad CSU – Nagybányai CNOPJ 36-24, Besztercei Gloria II – Kolozsvári U 20-19, Temesvári Universitatea – Tordai Liviu Rebreanu Főgimnázium 30-27. A Marosvásárhelyi Arena állt, a Resicabányai CSU – Amy Slatina mérkőzést nem játszották le.

* 6. forduló: Marosvásárhelyi Arena – Temesvári Universitatea 38-27, Tordai Liviu Rebreanu Főgimnázium – Besztercei Gloria II 19-33, Kolozsvári U – Resicabányai CSU 35-17, Nagybányai CNOPJ – Zsilvásárhelyi CSM 33-35, Nagyvárad Tonic – CNE Rm. Vâlcea 24-38. Az Amy Slatina – Nagyvárad CSU mérkőzést nem játszották le. A Székelyudvarhelyi Hargita KK állt. Elmaradt mérkőzésen: Nagybányai CNOPJ – Temesvári Universitatea 40-35.

Európai focikörkép

* Angol Premier Liga, 9. forduló: Manchester United – Liverpool 0-5, West Ham United – Tottenham 1-0, Brentford – Leicester 1-2, Brighton & Hove Albion – Manchester City 1-4, Everton – Watford 2-5, Crystal Palace – Newcastle United 1-1, Leeds United – Wolverhampton 1-1, Southampton – Burnley 2-2, Chelsea – Norwich 7-0, Arsenal – Aston Villa 3-1. Az élcsoport: 1. Chelsea 22 pont, 2. Liverpool 21, 3. Manchester City 20.

* Spanyol La Liga, 10. forduló: Athletic Bilbao – Villarreal 2-1, Atlético Madrid – Real Sociedad 2-2, Betis – Rayo Vallecano 3-2, Osasuna – Granada 1-1, FC Barcelona – Real Madrid 1-2, Cádiz – Alavés 0-2, Elche – Espanyol 2-2, Getafe – Celta Vigo 0-3, Sevilla – Levante 5-3, Valencia – Mallorca 2-2. Az élcsoport: 1. Real Sociedad 21 pont/10 mérkőzés, 2. Real Madrid 20/9, 3. Sevilla 20/9.

* Olasz Serie A, 9. forduló: Fiorentina – Cagliari 3-0, AS Roma – Napoli 0-0, Atalanta – Udinese 1-1, Bologna – AC Milan 2-4, Torino – Genoa 3-2, Hellas Verona – Lazio 4-1, Inter – Juventus 1-1, Sampdoria – Spezia 2-1,

Sassuolo – Venezia 3-1, Salernitana – Empoli 2-4; 10. forduló: AC Milan – Torino 1-0, Venezia – Salernitana 1-2, Spezia – Genoa 1-1. Az élcsoport: 1. AC Milan 28 pont/10 mérkőzés, 2. Napoli 25/9, 3. Inter 18/9.

* Német Bundesliga, 9. forduló: Bayern München – Hoffenheim 4-0, RB Leipzig – Greuther Fürth 4-1, Wolfsburg – Freiburg 0-2, VfB Stuttgart – Union Berlin 1-1, Mainz – Augsburg 4-1, Hertha BSC – Mönchengladbach 1-0, Arminia Bielefeld – Borussia Dortmund 1-3, 1. FC Köln – Bayer Leverkusen 2-2, Bochum – Eintracht Frankfurt 2-0. Az élcsoport: 1. Bayern München 22 pont, 2. Borussia Dortmund 21, 3. Freiburg 19.

* Francia Ligue 1, 11. forduló: AS Monaco – Montpellier HSC 3-1, St. Etienne – Angers 2-2, Lorient – Bordeaux 1-1, Nantes – Clermont 2-1, Nice – Lyon 3-2, Olympique Marseille – Paris St. Germain 0-0, Lille – Brest 1-1, Lens – Metz 4-1, Reims – Troyes 1-2, Stade Rennes – Strasbourg 1-0. Az élcsoport: 1. Paris St. Germain 28 pont/11 mérkőzés, 2. Lens 21/11, 3. Nice 19/10.

Röviden

* Az FC Barcelona elnöke örömmel venné, ha tizenegy saját nevelésű játékost látna a katalán futballklub kezdőcsapatában. Joan Laporta erről az álmáról a Mundo Deportivo-nak nyilatkozott, azt hangsúlyozva, hogy szeretné, ha az egyesület akadémiajáról mind több tehetség kerülne az együttesbe. „Olyan futballistákat lenne jó a csapatunkban látni, akik nálunk nevelkedtek, és a Barca szintjének megfelelő tudásúak” – mondta az elnök a katalán sportnapilapnak. A Barcelona alapcsapatában jelenleg két saját nevelésű találhatók: a már a spanyol válogatottban is bemutatkozott irányító középpályás, Pedri és a csatár Ansu Fati. Egyformán 18 esztendősek és 2026-ig, illetve 2027-ig szóló szerződésük záradéka szerint mindkettejük kivásárlási ára egymilliárd euró.

* Az AS Monaco és az Olympique Lyon francia labdarúgó-bajnoki mérkőzést játszhat Kínában – írta a párizsi L'Equipe. A külföldre

kihelyezett meccset február 6-ára tervezik, és a két élvonalbeli csapat találkozójának Sanghaj adna otthont. A francia sportlap híre szerint a kínai színhelyre a Ligue 1 vezetői is áldásukat adták, így elvben nincs akadálya a jövő év eleji „idegenbeli” összecsapásnak, bár ahhoz még hozzá kell járulnia a nemzetközi sportági szövetségnek, a FIFA-nak is. A két klub megállapodását megkönnyítette, hogy mindkettő kötődik Kínához. A Lyonnak kínai a szponzora és a társtulajdonosa, a Monaco elnökének pedig üzleti kapcsolatai vannak az ázsiai országban.

* Futács Márkó győztes góllal mutatkozott be az Olimpija Ljubljana csapatában, amely házigazdaként 1-0-ra legyőzte az NK Tabor Sezana együttesét a szlovén labdarúgó-bajnokság 13. fordulójában. A középcsatár végigjátszotta a meccset, amelynek 53. percében volt eredményes. A 31 éves, háromszoros válogatott futballista leigazolását múlt kedden jelentette be az Olimpija, amely a tabella harmadik helyén áll.

Zárt kapus büntetés az albánoknak, nem mehetnek idegenbe a lengyel drukkerok

A Nemzetközi Labdarúgó-szövetség (FIFA) fegyelmi bizottságának döntése értelmében a magyarokkal azonos világbajnoki selejtezőcsoportban szereplő albán válogatottnak zárt kapuk mögött kell játszania utolsó kvalifikációs mérkőzését Andorra ellen.

Az albán szövetség honlapja kedden számolt be arról, hogy a FIFA a lengyelek elleni, október 12-én rendezett találkozó kapcsán büntette meg a szervezetet. A tiranai találkozón, miután a lengyelek a 77. percben Karol Swiderski révén vezetést szereztek, a hazai szurkolók feldühödtek a bekapott gólon, és megdobálták a vendégjátékosokat, ezért félbeszakadt és közel negyedórát állt a mérkőzés.

Az albán szövetségnek 150 ezer svájci frankos büntetést is be kell fizetnie.

A mérkőzésen a lengyel szurkolók részéről sem maradt el a válasz – ők a hazai drukkerok dobálták –, ami miatt a FIFA 50 ezer svájci frankra büntette a lengyel szövetséget, valamint arról is döntött, hogy a válogatott szurkolói nem lehetnek ott a november 12-én Andorra otthonában sorra kerülő vb-selejtezőn.

A 2022-es katari világbajnokság selejtezősorozatának utolsó két fordulójában az albánok előbb Angliába látogatnak, majd

Sallói Dániel megsérült, kérdéses a szereplése a válogatottban

Elszakadt a bokaszalagja a Sporting Kansas City magyar válogatott labdarúgójának. Az észak-amerikai profiligában (MLS) szereplő klub honlapja szerint Sallói Dánielre három-négy hetes kihagyás vár, emiatt várhatóan nem lehet pályára a nemzeti csapat utolsó két világbajnoki selejtezőjén. Marco Rossi válogatottja november 12-én San Marino, három nappal később pedig Lengyelország csapatával találkozik. A 25 éves Sallói 27 bajnokin 16 gólt szerzett eddig az MLS mostani idényének alapszakaszában, ezzel második helyen áll a góllövőlistán.

jön az Andorra elleni találkozó, míg a lengyelek az andorrai összecsapást követően november 15-én a magyarokat fogadják.

Az élvonalas angolok mögött második lengyelek két fordulóval a vége előtt hat ponttal előzik meg a negyedik magyar együttest, míg a harmadik albánokat négygyel.

A csoportból az első helyezett jut ki a világbajnokságra, a második pedig pótselejtezőt játszhat a részvételért.

Kiütéses magyar siker Tórshavnban

A magyar női labdarúgó-válogatott első győzelmét aratta a világbajnoki selejtezősorozat negyedik fordulójában: hátrányból fordítva 7-1-re nyert Tórshavnban a Feröer szigetek vendégeként.

A találkozón a házigazda szerzett korai vezetést, ám a magyarok gyorsan fordítottak, és már a szünetre 5-1-es előnyre tettek szert. Triplájával Vágó Fanni immár 65 találatnál jár nemzeti színekben.

A magyar csapat a következő körben szabaddnapos lesz, így legközelebb csak november 30-án lép pályára, amikor Ukrajnát fogadja.

Női világbajnoki selejtező, 4. forduló, B csoport: Feröer szigetek – Magyarország 1-7 (1-5)

Gólszerzők: Lisberg (8.), illetve Vágó (22., 28., 49.), Zeller (30., 43.), Fenyvesi (32.), Zágó (81.).

A csoport másik mérkőzésén: Ukrajna – Spanyolország 0-6 (0-2).

Az állás: 1. Spanyolország 9 pont/3 mérkőzés (23-0), 2. Skócia 9/3 (11-2), 3. Ukrajna 3/2 (4-6), 4. Magyarország 3/4 (8-12), 5. Feröer szigetek 0/4.

A csoportból az első jut ki a vb-re, a második helyezett a pótselejtezőben folytatja szereplését.

A tavalyihoz hasonló körülmények között emlékezünk meg Székelyföld autonómiájának napjáról

Néhány nappal Székelyföld autonómiájának napja, október 31-e előtt szembe kell néznünk azzal a helyzettel, hogy a koronavírus-járvány terjedése miatt a gyülekezési jogot Románia egész területén korlátozták a hatóságok.

Nagyon nagy a helyi szervezők felelőssége a lakosság egészségének megóvásában, ezért arra kérünk mindenkit, hogy a hatályos korlátozó intézkedéseket vegyék figyelembe, és tartsák tiszteltben.

Ilyen körülmények között kérjük egyrészt azon települések lakóit, ahol a helyi önkormányzat nem vállalja a máglyagyújtás megszervezését, hogy otthonaikban emlékezzenek meg Székelyföld autonómiájának napjáról az ablakokba kihelyezett gyertyákkal, a székely zászló kitűzésével, vagy akinek erre lehetősége van, egy lármafa, egy máglya meggyújtásával a saját udvarában vagy kertjében, esetleg egyházi vagy közbirtokossági magánterületen.

Ezzel szemben semmilyen korlátozó intézkedés nem tiltja, hogy az eucharisztia évében, a reformáció ünnepe, a magyar összefogást erősítő ökuménia jegyében templomainkban közösen imádkozzunk Székelyföld autonómiájáért, semmilyen intézkedés nem tiltja, hogy az ablakba kihelyezett gyertya, udvaron vagy kertben meggyújtott máglya, vagy bármilyen más kreatív magánkezdemenyezésről készült fénykép felkerüljön a közösségi médiába, hogy ezen keresztül is érezzük az együvé tartozás erejét.

Szeretnénk egyben felhívni a figyelmet arra a politikai küzdelemre, amelyet a nemzeti régióért kell vívni. A tét változatlanul az, ami az elmúlt évben. Európában nemcsak az államok hordozói a nemzeti

kultúráknak, hanem egyes régiók is. Ismét Bakk Miklós egyetemi tanárt, politológust idézzük: „A kezdeményezésnek a mélyebb célja, hogy újrafogalmazza a multikulturalizmus fogalmát. A multikulturalizmusnak két vetélkedő felfogása létezik Európában, az egyik egy globalista, univerzalista multikulturalizmus, amely a befogadásnak a multikulturalizmusa, és úgy tűnik, hogy Európa államaiban ez a győzedelmes alternatíva. Viszont az európai civilizáció karakterét a régiók sokszínűsége és az államok alatt létező területi sokszínűség adja, amelynek az integrálására szintén megvan Európának a lehetősége és az eszköze, és ez az európai multikulturalizmusnak az eredeti fogalma. Abban a paradox helyzetben vagyunk, hogy ennek a kezdeményezésnek is politikai harcot kell vívnia, hogy az eredeti európai multikulturalizmus felfogás érvényesüljön Európában.”

Több mint 1.400.000 aláírást gyűjtöttünk össze az Európai Unió 27 államából a nemzeti régióért indított polgári kezdeményezésben. Az aláírások hitelesítésének folyamata még nem zárult le, de már közel vagyunk ahhoz, hogy az Európai Bizottság besorolja a sikeres polgári kezdeményezések közé.

Október 31-e előtt el fogjuk juttatni a helyi szervezőknek Székelyföld autonómiájának kiáltványát, és arra kérünk mindenkit, hogy ahol gyülekeznek, ott olvassák is fel. A sajtó a rendezvény időpontjában a Székely Nemzeti Tanács honlapjáról (www.sznt.org) töltheti le a kiáltványt magyar és román nyelven.

Izsák Balázs,
a Székely Nemzeti Tanács elnöke

Diszkrimináció miatt kártérítést kell fizetniük

Magyar gyermekek hátrányos megkülönböztetése miatt kell kártérítést fizetnie az oktatásiügyi minisztériumnak és a Kolozs megyei tanfelügyelőségnek – számoltak be szerdán Kolozsváron az ügyet képviselő AGFI jogvédő csoport tagjai.

A bukaresti táblabíróság jogerős ítéletben állapította meg azoknak a magyar gyermekeknek a hátrányos megkülönböztetését, akik a kolozsvári Apáczai Csere János Általános Iskola képzőművészeti tagozatán szertették volna elkezdni a 2016-2017-es tanévben az ötödik osztályt, ám a tanfelügyelőség és a minisztérium az alacsony gyermeklétszámra hivatkozva nem járult hozzá az osztály elindításához. A bíróság egyben arra kötelezte a minisztériumot és a tanfelügyelőséget, hogy fizessenek személyenként hatezer lejcs kártérítést annak a tíz gyermeknek, akiknek a szülei az AGFI segítségével perre vitték az ügyet.

A képzőművészeti osztályba eredetileg 16 gyerek jelentkezett. Az osztály elindításának tanfelügyelőségi elutasítását a kisebbségi oktatásért felelős államtitkárnak, az RMDSZ által jelölt Király Andrásnak sem sikerült orvosolnia. Az érintettek panasza nyomán az Országos Diszkriminációellenes Tanács (CNCD) már 2017 áprilisában elmarasztalta a tanfelügyelőséget. Határozatát mind a tanfelügyelőségnek, mind az oktatási tárca feljuttatta, az ügy mielőbbi rendezését kérve.

A CNCD határozatára hivatkozva a sértett gyerekek közül 12-en továbbra is kitarítottak a képzőművészeti osztályban tanulás mellett, így szülei ismét kérelemmel fordultak a tanfelügyelőséghez és a minisztériumhoz, hogy 2017 szeptemberétől a hatodik osztályt képzőművészeti szakon kezdhesék el.

Mivel 2017 szeptemberében immár a második olyan tanév kezdődött el, amelyben Kolozs megyében nem indult magyar képzőművészeti osztály, tíz érintett gyermek szülei kártérítési pert indítottak, amelyet mind első, mind másodfokon megnyertek. A legfelsőbb bíróság pedig a közelmúltban elutasította a beperelt intézmények perújítási kérelmét. Bethlendi András, az AGFI képviselője elmondta: tudomása szerint ez az első olyan romániai ügy, amelyben nyelvi diszkrimináció miatt ítélt meg jogerősen anyagi kártérítést a bíróság a hátrányosan megkülönböztetett feleknek. Azt tartotta az eset tanulságának, hogy a jogsérelmek esetében érdemes a politikai mellett a jogi utat is megpróbálni.

A jogvédő hozzátette: a Kolozs megyeinél kisebb magyar közösségekben is működnek képzőművészeti osztályok, így a mostani ítélet erős hivatkozási alap lehet, ha a kolozsvári Apáczai iskola újra szeretné indítani a tanfelügyelőség diszkriminatív intézkedése nyomán 2016-ban megszüntetett képzését. (MTI)

Elutasította a szenátus a zöldigazolvány munkahelyi bevezetését

Elutasította a szenátus szerdán azt a törvénytervezetet, amely szerint a közalkalmazottak és a nagyobb magáncégek dolgozói csak uniós Covid-igazolvánnyal mehetnek be munkahelyükre.

Az ügyvivő kormány több minisztere által beterjesztett törvénytervezet eredetileg csak az egészségügyi alkalmazottak számára tette volna kötelezővé a zöldigazolványt, a szenátusi szakbizottságok javaslata

alapján azonban az egész állami szektorra és minden olyan magántulajdonú irodaépületre kiterjesztenék a megkötést, ahol több mint ötven ember tartózkodik.

Az ülésen részt vevő szenátorok többsége 67-60 arányban támogatta ugyan a tervezetet, de nem gyűlt össze a sarkalatos törvény elfogadásához szükséges (69 szavazatot feltételező) minősített többség.

A jogszabályt a képviselőház véglegesíti. (MTI)

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

A MUREȘ MEX RT. a nyárátdőti ipari parkba alkalmaz CSOMAGKEZELŐKET és MUNKÁSOKAT FA-IPARBA. Nettó bér: 2250 lejtől. Munkaidő: hétfőtől péntekig 7-15.30 óra között. Ingyenes szállítás Marosvásárhelyről és támogatás a más helységielieknek. Az önéletrajzokat a mihai.molnar@mobexpert.ro e-mail-címre várjuk. Érdeklődni a 0727-333-194-es telefonszámon. (22813-I)

A maroszentgyörgyi GASTROMETAL MAGÁNCÉG LEMEZHAJLÍTÓGÉP-KEZELŐT alkalmaz. Érdeklődni a következő telefonszámon lehet: 0728-328-881, az önéletrajzokat a jobs@gastrometal.ro e-mail-címre várják. (66012)

Tájékoztató

Csak zöldigazolvány felmutatásával lehet belépni a Hadsereg téri, illetve az ócskapiacra

A koronavírus-járvány miatt a lakók védelmére hozott legújabb intézkedések értelmében a Marosvásárhelyi Piacigazgatóság október 25-étől a 2021. október 22-ei 1130-as kormányhatározatban foglalt intézkedéseket alkalmazza az említett piacok látogathatóságával kapcsolatban:

A Hadsereg téri, illetve az ócskapiac területére csak azok a személyek léphetnek be, akik:

– fel tudják mutatni a SARS-CoV-2 elleni oltási igazolásukat, és akik esetében eltelt tíz nap a teljes oltás felvétele után;

– bizonyítottan átestek a fertőzésen legalább 15, de nem több mint 180 napja.

Az ócskapiac esetében a fent említett feltételek az eladókra, árusokra is érvényesek. Ugyanakkor sem a bolhapiacra, sem a Hadsereg téri piacon nem fogadják el a negatív koronavírustesztet.

Belépési szabályok:

– A Hadsereg téri piacra a Ialomița utcai kapun lehet belépni, távozni pedig a Hadsereg térre nyíló kijáraton lehet.

– Az ócskapiacra a Lovasság (Kossuth) utca felőli kapun lehet belépni, a piac területét pedig a ligeti kijáraton keresztül lehet elhagyni.

A Marosvásárhelyi Piacigazgatóság

MAROS MEGYEI TANÁCS

Romániai iskolaprogram

A romániai iskolaprogram megvalósításával foglalkozó megyei bizottság nevében tájékoztatjuk Önöket, hogy 2021 szeptemberében a Maros Megyei Közegészségügyi Igazgatóság a megyében 41 általános iskolában ellenőrizte a program lebonyolítását. Az ellenőrzés során nem állapítottak meg szabálytalanságot.

Emellett 16 oktatási egységben, több mint 420 diák és 31 tanár részvételével került sor a gyümölcs-, zöldség-, tej- és tejtermékfogyasztással kapcsolatos tematikus tevékenységekre.

FONTOS TELEFONSZÁMOK

• Romtelecom-tudakozó		• Emma vendéglő,	- 0740-083-077
- információ	- 118-932	hidegtálak készítése	- 0365/404-664
- általános	- 118-800	• Prefektúra	- 0265/266-801
• Központosított ügyelet		• RDS–RCS	- 0365/400-401
(Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD,			- 0365/400-404
Csendőrség, Mentőállomás):	112	• Áramszolgáltató vállalat	- 0800-801-929
• Rendőrség	- 0265/202-305	- vidék	- 0265/929
• SMURD (betegekkel		• Delgaz Grid	- 0265/200-928
kapcsolatos információk)	- 0265/210-110		- 0800/800 928
• Sürgősségi szolgálat:		• Aquaserv:	
- gyermekeknek	- 0265/210-177	- hideg víz-csatorna	- 0265/215-702
Marosvásárhelyi		- közönségszolgálat	- 0265/208-888
Polgármesteri Hivatal	- 0265/268-330	- központ	- 0265/208-800
GYULAFEHÉRVÁRI CARITAS,			- 08008 208-888
othongondozó szolgálat,		• Fogyasztóvédelmi hivatal	- 0265/254-625
8–16 óra között:	0736-883-110	• Vasútállomás	- 0265/236-284
• Optika-Optofarm		• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés	
	- 0265/212-304	(0-24 óra), professzionális balzsamozás	
	- 0265/312 436	Nemzetközi halottszállítás	- 0265/215-119
	- 0265/250-120		- 0744-282-710
	- 0265/263 351	• Alkony Kft. temetkezés (24 ó.)	- 0265/263-865
• Optolens szemsebészet	- 0265/263-351	koporsók, kellékek,	- 0745-606-215
• Marmed	- 0265/250-344	koszorúk	- 0745-606-269
járbeteg-rendelő:	- 0756-468-658	és halottszállítás	- 0758-047-604
	- 0729-024-380	• Maros megyei RMDSZ	- 0265/264-442
Labor	- 0751-114-307		- 0265/262-907
e-mail: marmed@marmed.ro,			
www.marmed.ro			
• Dora Optics	- 0733-553-976		
• Dora Medicals	- 0265/212-971		
• Radiológia, echográfia			
Dr. Jeremiás István	- 0265/222- 446		

Méltányos reklámdíj fejében
állandó szereplője lehet
a FONTOS TELEFONSZÁMOK
rovatnak.
Várjuk jelentkezését
a 0265/268 854-es telefonon.

A LÁTÁS HÓNAPJA!

KEDVEZMÉNYCSOMAGOK:

Kedvezménycsomag gyerekeknek:
Szemüvegkeret + kékfényszűrős lencse +
vizsgálat + munkadíj= **299 lei**

Kedvezménycsomag nyugdíjasoknak:
szemüvegkeret + lencse
+ vizsgálat + munkadíj= **199 lei**

“Digital” kedvezménycsomag:
szemüvegkeret + kékfényszűrős lencse +
vizsgálat + munkadíj = **299 lei.**

Foglaljon időpontot most **ingyenes látásvizsgálatra!**

*Az ajánlat a készleten levő kezelt lencsékre vonatkozik, az akció részleteiről érdeklődjön a Dora Optics kabinetekben!

MAROSVÁSÁRHELY (KÖZPONT)
P-ța Mărășești, nr. 21.
0733 553 976

MEDGYES
Str. Pompierilor nr. 4
0735 830 678

MAROSLUDAS
Str. B-dul 1 Dec. 1918 nr. 7.
0735 786 853

MAROSVÁSÁRHELY (TUDOR)
B-dul 1 Dec. 1918, nr. 126.
0755 088 379

DICSŐSZENTMÁRTON
Str. Victoriei, nr. 21.
0736 386 353

NYÁRÁDSZEREDA
Str. Pompierilor, nr. 1.
0733 553 973

SZÁSZRÉGEN (CARDINAL)
Str. Cardinal Alexandru Todea,
0728 908 856

SZÁSZRÉGEN (LIBERTĂȚII)
B-dul Libertății 12/2
0733 553 971

A hirdetés rovatan
megjelent közlemények,
reklámok tartalmáért
a hirdetésfeladó
vállalja a felelősséget!

JÓKÍVÁNSÁG

Drága édesanyám, köszönlek
most téged, hisz neked
köszönhetek mindent, azt is, hogy
élek. Te vagy az én mindenem,
boldogságom, kincsem, szívemben
mindig velem vagy, azt érzem.

BÜKKI ILONÁNAK
Désfalvára, születés-
napja alkalmából erőt,
egészséget, hosszú
életet kíván fia,
Gergely és családja
Marosvásárhelyről.
(13585-I)

MINDENFÉLE

VÍZ-, GÁZ-, KÖZPONTIFŰTÉS-sze-
relést vállalok. Tel. 0746-638-960.
(13362-I)

VÁLLALUNK gépi vakolást, külső,
belső építkezési munkálatokat. Tel.
0770-408-122. (13461-I)

VÁLLALUNK építkezési munkát,
kerítéskészítést, tetőkészítést,
ereszcsatorna-készítést stb. Tel. 0755-
672-446. (13637)

TÉVÉT és háztartási gépeket javítok
háznál. Tel. 0740-527-205. (13623-I)

VÁLLALUNK tetőmunkát, lemez-
munkát, ácsmunkát, szigetelést, csa-
tornák, teraszok, kerítések készítését,
festést. Tel. 0759-467-356. (13611)

VÁLLALUNK bármilyen típusú tető-
fedést, kisebb tetőjavítást, külső,
belső munkát 10% kedvezménnyel.
Tel. 0720-313-818. (13530-I)

VÁLLALUNK tetőkészítést lemezből,
cserépből; ácsmunkát, teraszkészítést,
garázsfelújítást, külső-belső szige-
telést, meszelést, bármilyen kisebb
javítást és mindenféle más munkát.
Tel. 0747-508-707, Misi. (13452-I)

ALKALMAZUNK lakatost és hegesztő-
t. Tel. 0744-572-889. (22815-I)

KÉSZÍTÜNK, szerelünk: külső mű-
anyag redőnyöket, szalagfüggönyö-
ket, harmonikaajtókat. Tel.
0744-121-714, 0265/218-321, 0766-
214-586. (13415)

VÁLLALJUK házak felújítását, fa-, ács-,
bádogomunkát, cserépforgatást,
tetőkészítést. Tel. 0741-662-191. (13434)

IDŐSGONDOZÁST vállalom. Tel. 0752-
849-226. (13670)

MEGEMLÉKEZÉS

*Nem vársz már minket ragyogó
szemekkel,
nem örülsz már nekünk szerető
szívvel.*

*De egy könnycsepp szemünkben
Érted él,
egy gyertya az asztalon Érted ég.
S bennünk él egy arc, egy végte-
len szeretet,
amit tőlünk soha senki el nem
vehet.
Telhetnek hónapok, múlhatnak
évek,
szívükből szeretünk s nem feledünk
Téged.*

Szomorú szívvel gondolunk októ-
ber 28-ára. Egy éve, hogy távo-
zott a drága nagymama,
dédmama, anyós, **NAGY JOLÁN**
szül. Farkas. Emléke legyen ál-
dott, nyugalma csendes! Uno-
kája, Szidi és férje, Robi,
dédunokái: Lilla és Emma, veje,
Viktor. (sz.-I)

Szomorú szívvel és soha el nem
múló fájdalommal emlékezünk
október 28-án **ERCSE**
JULIANNÁRA halálának első év-
fordulóján. Akik ismerték és sze-
rették, gondoljanak rá
kegyelettel. Emlékét örökre szí-
vünkben őrizzük. Bánatos édes-
anyja, fia, menyé, anyósa és két
unokája. (13641-I)

Kegyelettel és fájó szívvel emlé-
kezünk a drága jó férjre, gondos
édesapára, kedves nagytatára,
apósra, apatársra, szomszédra,
BARABÁS GYULÁRA halálának
első évfordulóján. Gondolatban
velünk maradtál, emlékedet szí-
vünkben őrizzük. Nyugodj béké-
ben! Szerettei. (13642-I)

Az életünk csendesesen megy to-
vább, de emléked elkísér egy
életen át.
Fájó szívvel emlékezünk a 2017.
október 28-án elhunyt **BÁTHORY**
ISTVÁN LEVENTÉRE (BIL).
Emléked legyen áldott, nyugal-
mad csendes!
Szerető családod. (13655-I)

Emlékeink olyanok, mint a kis
csillagok: szelíden beragyogják
lelkünk sötét, fájdalmas gyászát.
Drága jó édesanyánk, **TUKACS**
ISTVÁNNÉ szül. **ELEKES**
BORBÁLA, emlékezünk **RÁD** ok-
tóber 28-án.
Végtelen szeretettel, Ildikó,
Elvira, Robert, Beatrix, Mónika
Németországból és dédunokád,
Istvánka Los Angelesből. (sz.-I)

ELHALÁLOZÁS

Mély fájdalommal és megrendült
szívvel tudatjuk, hogy a szeretett
gyermek, testvér, férj, apa, sógor,
vő, nagybácsi, unokatestvér,
rokon, barát, kolléga és jó szom-
széd,

NAGY CSABA

életének 44. évében hirtelen eltá-
vozott szerettei köréből.
Drága halottunk temetése 2021.
október 28-án, csütörtökön 13
órákor lesz a marosvásárhelyi re-
meteszegi temetőben.
Emléke legyen áldott, nyugalma
csendes!
A gyászoló család. (13648-I)

Egy pillanat és mindenek vége,
olyan gyorsan távoztál a végte-
lenségbe. Maradt a bánat és egy
csendes sírhalom, szerető szí-
vemben az örök fájdalom. A
búcsú nélküli elválás szívszorító
emlékével gondolunk rád.
Fájó szívvel és soha el nem múló
szeretettel búcsúzunk drága fér-
jemtől, apukánktól,
NAGY CSABÁTÓL.
Szomorú özvegyed, Kinga és
gyermeked, Dórika és Krisztián.
(13648-I)

Ott pihensz, ahol már nem fáj
semmi, s a nyugalmat nem za-
varja senki. Életed elszállt, mint
a virágillat, de emléked ragyog,
mint a fényes csillag.
Megrendült szívvel búcsúzunk
tőled,
CSABI (nekünk BUBI).
Testvéred, Andi és unokaöcséid:
Lehel és Csabika. (13648-I)

„A gyertya szépen lángol,
Nem fújja már a bántó szél.
A viasztest elolvadt,
Valahol új életre kél.
A Föld már elengedte,
Az égen egy csillag ragyog.”
Megrendült szívvel búcsúzunk
NAGY CSABÁTÓL.
Unokatestvéred, Baba (neked
Bábus), Ámo, Adi és Mihai bácsi.
Örökre velünk maradsz,
őrizzük mosolyodat.
Nyugodj békében, drága **CSABI!**
(13676)

Szívünk mély fájdalommal, de a
Jóisten akaratában megnyu-
godva tudatjuk, hogy a drága jó
apa, férj, nagytata, dédtata és
após,

KÉSZ FERENC

életének 84., házasságának 60.
évében, 2021. október 25-én
csendesesen elhunyt. Feledhetet-
len halottunkat október 28-án 15
órákor kísérik utolsó útjára a
meggyesfalvi temetőben. Nyu-
godjál békében!
A gyászoló család. (13665)

Megrendült szívvel és mély fájdal-
ommal tudatjuk, hogy a gondos-
kodó, szeretett férj, édesapa,
nagyapa, testvér, unokatestvér,
sógor, rokon és ismerős,

TÖVISSI GÉZA

a Metalotehnica volt dolgozója
életének 75. évében, október 26-
án hirtelen elhunyt.
Temetése október 29-én, pénteken
14 órákor lesz a székelyka-
kasi ravatalozóból.
Búcsúzik gyászoló felesége, fia,
lánya, veje, két szeretett unokája
és a rokonság.
Emléke legyen áldott, nyugalma
csendes!
Gyászoló szerettei. (13671)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a
szeretett édesanya, nagymama,
dédnagymama, anyós, rokon és
ismerős,

özv. **TAMÁS KÁROLYNÉ**
szül. **IZSÓ IRÉN**

életének 87. évében csendesesen
megpihent.
Drága halottunk temetése 2021.
október 29-én, pénteken 13 óra-
kor lesz a marosvásárhelyi refor-
mátus temetőben.
A gyászoló család: lánya, uno-
kája és azok családja.
Emléke legyen áldott, nyugalma
csendes! (13673-I)

Fájdalommal tudatjuk, hogy a
deményházi születésű
ORBÁN IMRE
a Mobex volt dolgozója 2021. ok-
tóber 26-án csendesesen megpi-
hent. Drága halottunkat folyó hó
30-án, szombaton 11 órákor he-
lyezzük örök nyugalomra a ma-
rosvásárhelyi római katolikus
temetőben.
A gyászoló család. (13675)

Fundația Culturală Dr. Bernády György Közművelődési Alapítvány

2021. október 28–30.

XXIII. BERNÁDY NAPOK

OKTÓBER 28, CSÜTÖRTÖK 17,00 – Bernády Ház, földszinti kiállító terem
 Ünneplés megnyitó – a Bernády-emlékplakett átadása
 Kiallítás megnyitó: FÉNYKERESŐ
 Xantus Géza, csíkszeredai festőművész kiállítása és albumbemutatója
 Fellép: Kardos Margit, brácsaművész

OKTÓBER 29, PÉNTEK 10,00 – Református temető
 Dr. Bernády György sírjának megkoszorúzása
 10,15 – Bernády tér
 A polgármester köztéri szobrának megkoszorúzása
 11,30 – Bernády Ház, földszinti kiállító terem
 A diákvetélkedő nyerteseinek díjazása
 18,00 - Kultúrpalota Nagyterme – KÖZÖNSÉG NÉLKÜL!
 Híres operaáriák – GYÖRGY LEVENTE basszbariton és CSÍKY BOLDIZSÁR jr. zongora előadásában

OKTÓBER 30, SZOMBAT 10,30 – Bernády Ház, tetőtéri galéria
 Harag György emlékkiállítás és könyvbemutató

A csütörtöki és szombati kiállítás megnyitót, illetve a pénteki díjazást ONLINE közvetítjük az alapítvány facebook oldalán. Személyes részvételre a helyek száma korlátozott! Kizárólag azok vehetnek részt, akik megkapták a koronavírus elleni oltást, vagy átestek a betegségen legutóbb 15, de nem több mint 180 napja. Ezt hivatalos dokumentummal, az Európai Unió digitális igazolványának bemutatásával kell igazolniuk.

A péntek esti előadás utólag az Erdélyi Magyar Televízióban lesz megtekinthető; a közvetítés időpontját az internetes felületeken közöljük.

A rendezvények teljes időtartama alatt kötelező a maszk viselése.

Megértéüket köszönjük!

LAM, hiteles megoldások!

LAM
MICROCREDIT-MIKROHITEL

www.microcreditlam.ro
0720 030 804

Újdonságok a Kobak könyvesboltokban:

J.K. Rowling A karácsonyi malac

Rachel Williams Láss csodát!

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

Marosvásárhelyi Rádió Románia

96 FM
106,8 FM
1323 AM

www.marosvasarhelyiradio.ro

Spălătorie și detailing auto **Beltrand**

autómosó és -kozmetika

- külső-belső tisztítás
- kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

Marosvásárhely
Predzei u. 97 sz.
Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

HÍRADÓ

MINDEN HÉTKÖZNAP ÉLŐBEN 19 ÓRÁTÓL

ETV ERDÉLYI MAGYAR TELEVÍZIÓ

YouTube: ETVHIRADO

Újdonságok a Garabontziánál

Ráduly János Erdélyi rovás emlékek világa című kötetének elkészült a második, javított kiadása. A kötet hamarosan megvásárolható a könyvesboltokban.

Újra rendelhető, megvásárolható a **Román műelemzések magyarul** című összeállítás (román érettségi tételek magyar fordítása).

www.garabontzia.eu
Marosvásárhely,
Forradalom utca 4. szám.
Tel: 0365-131-119

NON STOP állunk rendelkezésedre!

RexoGold
a te zálogházad

Str. Frantz Liszt nr. 11
Telefon: 0265 - 25.11.11
Mobil: 0748 - 25.11.11
www.rexogold.ro

*A képeken látható termékek csak szemléltető jellegűek